

P Á L Y A M Ű

AZ EGRI TÖRVÉNYSZÉK ELNÖKHELYETTESI ÁLLÁSHELYÉRE BENYÚJTOTT PÁLYÁZATHOZ

Készítette:

dr. Hajdúné dr. Ruzsics Gabriella Erzsébet

Eger, 2020. szeptember 30.

THE PROBLEM

The following is a list of the

names of the persons who have

been named in the report.

-

The following is a list of the

names of the persons who have

been named in the report.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	8
I. Ügyforgalom, az ítélkezés időszerűsége és megalapozottsága ...	10
1. Tisztességes tárgyaláshoz való jog	10
2. Ügyforgalom.....	12
3. A két éven túli ügyek és kezelésük.....	14
II. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás	18
III. A tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás	23
1. Gazdálkodás.....	23
2. Épületek	25
3. Informatika	27
IV. A bírósági integritás	29
V. A bírósághoz való hozzáférés	34
VI. A képzés.....	37
VII. Jövőbeni célok.....	43
VIII. Záró gondolat	46

A pályázati kiírás szerinti álláshely, a törvényszéki elnökhelyettes feladatainak áttekintése

Alulírott, dr. Hajdúné dr. Ruzsics Gabriella Erzsébet, a Bírósági Közlöny 2020. évi 7-8. számában közzétett, az Országos Bírósági Hivatal elnöke 330.E/2020. (VIII. 31.) OBHE határozatával meghirdetett, az Egri Törvényszék elnökhelyettesi állásának pályázati kiírásáról szóló pályázati felhívásra nyújtom be a pályázatomat.

A pályázati felhívás szerint a benyújtott pályázatnak tartalmaznia kell a pályaművet, amely a pályázónak a bíróság működésével kapcsolatos hosszú távú terveiről és azok megvalósításának ütemezéséről szól.

A pályaművemnek meg kell felelnie az OBH elnöke által megfogalmazott stratégiai céloknak és a törvényszék elnöke által megfogalmazott közép- és hosszú távú terveknek, amelyek különösen az alábbi területeken jelentkeznek:

- az ítékezés időszerűsége és megalapozottsága;
- az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás;
- a tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás;
- a bírósági integritás;
- a bírósághoz való hozzáférés;
- a képzés.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 119.§-a foglalja össze általánosan a bíróság elnökének feladatait, jogköreit, a törvényszék elnökének a 120.§ fogalmaz meg további irányítási, ellenőrzési teendőket.

Az elnökhelyettes a fenti törvény 123. § (1) bekezdése szerint: a bíróság elnökét akadályoztatása esetén teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasításban az Országos Bírósági Hivatal elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, a 2011. évi CLXI. törvényben foglaltak figyelembevételével kialakított igazgatási tevékenységek összességét szabályozza, melynek során az elsődleges cél, hogy:

„a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, és a független bírók magas színvonalon, időszerűen és hatékonyan ítéelkezzenek.”

Ezt szolgálja a bírósági szervezeten belül:

- a tárgyi feltételek optimális felhasználása és hasznosítása,
- az emberi erőforrásokkal való észszerű gazdálkodás folytatása, melynek részét képezi a munkateher arányos elosztása, valamint
- az össz társadalmi bizalom fokozása érdekében a bírósági szervezet integritása,
- az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége.

Biztosítani kell a jogkereső polgárok bírósághoz való hozzáféréseinek az egyszerűsítését, továbbá a többi hivatásrenddel való kiegyensúlyozott és eredményes együttműködést, a bírák ítélkező tevékenységét támogatva.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzat részletesen meghatározza a bírósági vezetők feladatait, kötelezettségeit általában, továbbá a törvényszék elnökének és helyettesének a feladatait is, melynek értelmében:

A törvényszék elnökének és helyettesének feladatai különösen:

- az OBH elnöke által meghatározott alapelveknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatot készít, meghatározza a vezetése alatt álló bíróság ügyelosztási rendjét, a törvényszék elnöke meghatározza továbbá a járásbíróság ügyelosztási rendjét,
- meghatározza a vezetése alatt álló bíróság munkarendjét és munkatervét, jóváhagyja a kollégiumok munkatervét,
- irányítja és ellenőrzi az elnökhelyettes, a kollégiumvezető és kollégiumvezető-helyettes igazgatási tevékenységét,
- biztosítja a bírói testületek működésének feltételeit, és segíti azok munkáját,
- igazgatási és vezetői értekezletet tart,
- folyamatos ellenőrzéssel segíti az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, az ügyek észszerű határidőn belüli befejezését,
- évente elkészíti a bíróvizsgálati és igazságügyi alkalmazottak értékelési tervét, és azt végrehajtja,
- elkészíti a bíróság szervezeti egységeinek vizsgálati tervét és egyéb vizsgálati terveket,
- vizsgálja és értékeli az érintett bíróság és a kollégiumok munkatervének, továbbá a járásbíróságok munkatervének az éves megvalósulását,
- biztosítja a munkateher mérését és az arányos munkateher-elosztást,
- szervezi és ellátja a hatáskörébe utalt oktatással és továbbképzéssel kapcsolatos feladatokat,
- évente egyszer, beszámolójában tájékoztatja az OBH elnökét és az összbírói értekezletet a tevékenységéről,
- gondoskodik a bírósági épület rendjének fenntartásáról,
- a vezetése alatt álló bíróság ítélkezését az időszerűség és a magas szakmai színvonal biztosítása érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri,
- ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal,
- előterjeszti az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzataalkotás, -módosítás körében.

A törvényszék elnökének feladata továbbá, hogy irányítsa és ellenőrizze a területén működő járásbíróóságok elnökeinek igazgatási tevékenységét, valamint évente legalább egyszer a törvényszékhez megválasztott valamennyi ülnök részére értekezletet tartson.

A törvényszék elnöke a felügyeleti jogkörében a törvényszéken és a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróóságokon az irányítási és ellenőrzési feladata keretében figyelemmel kíséri, hogy a nála alacsonyabb beosztású bírósági vezetők miként teljesítik az igazgatási tevékenységükre vonatkozó jogszabályokban, az OBH elnökének szabályzataiban és határozataiban az ítélőtábla, a törvényszék elnökének szabályozóiban, a bíróság munkatervében, a bíróság szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladataikat és a hatáskörükbe tartozó ellenőrzési tevékenységüket, számon kéri-e az általuk hozott intézkedések végrehajtását, illetve hasznosítják-e a korábbi vizsgálatok, értékelések tapasztalatait.

A törvényszék elnökét akadályoztatása esetén az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint a hatáskörébe utalt, az állandó jelleggel átruházott igazgatási feladatokat, valamint az OBH elnöke által rábízott és elrendelt egyéb igazgatási feladatokat.

A bíróság elnöke az igazgatási jogkörébe tartozó egyes feladatait az elnökhelyettesre vagy más bírósági vezetőre - a bíróság szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint - állandó jelleggel is átruházhatja.

Az Egri Törvényszék szervezeti és működési rendjét a többször módosított, aktualizált, és az Országos Bírósági Hivatal elnöke által jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg, mely szerint:

Az Egri Törvényszék elnöke a Bszi. 123. § (1) bekezdése alapján az igazgatási jogkörébe tartozó alábbi feladatokat állandó jelleggel átruházza az Egri Törvényszék elnökhelyettesére:

- a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzésének, a fogalmazók, titkárok oktatásának, foglalkoztatásának megszervezésével összefüggő feladatok (oktatási szervezet);
- a nem jogi beosztású dolgozók képzésének megszervezése;
- az igazságügyi szakértőkkel kapcsolatos feladatok ellátása;
- az ülnökökkel kapcsolatos feladatok ellátása;
- az iratkezelési feladatok közvetlen irányítása és felügyelete az OBH elnökének 17/2014.(XII.23.) OBH utasítása alapján;
- irattárak felügyelete;
- szabadságolással kapcsolatos szervezői feladatok;
- a készenlét, ügyelet megszervezése;
- közreműködés az igazgatási panaszok elintézésében;
- a minősített adatok kezelésével kapcsolatos feladatok ellátása, ideértve a biztonsági vezetői teendőket is.

Az elnökhelyettes feladata tehát – szükség esetén - az elnök helyettesítése, és az átruházott igazgatási feladatok ellátása.

Pályaművemben az Alaptörvény, valamint a bíróságok szervezetét, működését, igazgatását szabályozó sarkalatos törvények rendelkezéseinek alapul vételével, szem előtt tartva a bíróságok igazgatásának központi feladatait végző Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott célokat, igazgatási feladatokat, kiadott szabályzatokat, határozatokat, intézkedéseket és ajánlásokat, figyelemmel kísérve a bíróságok igazgatásában közreműködő Országos Bírói Tanács és más bírói önkormányzati szervek határozatait, ajánlásait, az Egri Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatára és egyéb szabályozóira tekintettel, az Egri Törvényszék első számú vezetőjének intézkedései, tervei ismeretében fogalmazom meg az elképzeléseimet.

„A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el.”

Magyarország Alaptörvénye 25. cikkének (1) bekezdése

Bevezetés

„A vezetés egyik nehézsége abban áll, ahogyan mi haladunk, úgy haladnak az általunk vezetett emberek is. Az önmagunkban rejlő lehetőségek teljes kiaknázásával megteremtjük a légkört, amelyben mások is kiteljesíthetik saját lehetőségeiket.”

*(John C. Maxwell
amerikai lelkész, író)*

Az elnökhelyettesi mandátumom leteltéhez közeledve visszagondolok a kezdetekre, aztán az elmúlt évek történéseire, és mindezek tükrében szeretném kifejtetni elképzeléseimet, terveimet a jövőre nézve.

Kicsit nehéz helyzetben érzem magam, hiszen az Egri Törvényszék elnöke a közelmúltban benyújtott pályázatában részletesen bemutatta az Egri Törvényszék helyzetét, minden szempontból, mely pályaművet az Országos Bírósági Hivatal elnöke és bírótársaim is jól ismerik.

Nem szeretnék ismétlésekbe bocsátkozni, ám ahhoz, hogy a jövőbeni tervekre, célokra vonatkozó elképzeléseket kifejtsem, elengedhetetlen egy helyzetelemzés, visszatekintés az elmúlt 6 éves időszakra.

Kérem, ezért nézzék el, ha Önök előtt már ismert tartalmat is közlök.

Az Egri Törvényszék elnökhelyettesi állására történő kinevezésemet megelőzően három és fél évig az Egri Járásbíróság elnökeként vettem részt az igazgatási munkában, az ott szerzett tapasztalataimat hasznosítani tudtam törvényszéki szinten is. Mondhatom, hogy oda is „ismerősként” tértem vissza, hiszen járásbírósági elnökké kinevezésemet megelőzően 9 évig már törvényszéki bíróként tevékenykedtem, büntető ügyszakban. Ugyancsak segítségemre volt a bíróságok igazgatásában közreműködő bírói tanács elnökeként eltöltött jónéhány év.

Izgalmas időszakban csatlakoztam az Egri Törvényszék vezetéséhez, hiszen küszöbön állt a Törvényház teljes körű felújítása, ahhoz kapcsolódóan az Egri Törvényszék és szervezeti egységei kiköltöztetésének a megszervezése, az ideiglenes elhelyezésünkre szolgáló, volt Dobó István laktanya előkészítése a dolgozók és az ügyfelek fogadására. Szerencsés helyzetben voltunk, hiszen az Egri Törvényszék valamennyi szervezeti egysége együtt, egy helyre költözhetett, a laktanya alkalmas volt erre.

A tényleges „áttelepülést” rengeteg háttérmunka előzte meg, a törvényszék elnöke irányításával a vagyonkezelői jogok rendezésétől kezdve, a több éven keresztül használaton kívüli épületek „lakhatóvá tételétől” az ítélkező munkára való felkészítéséig, az elhanyagolt park rendbetételétől a tényleges átköltözés megszervezéséig, az ügyfelek megfelelő tájékoztatásától az Egri Járásbírósággal történő napi összeköttetés kialakításáig, stb.

Büszkék voltunk arra, hogy mindezt úgy sikerült megoldanunk 2015 őszén, hogy egyetlen tárgyalási napot sem mulasztottunk, az egyik héten pénteken még a Törvényház épületében, a következő hétfőtől pedig már a laktanyában folytak a tárgyalások, így az ítélkezési munkában nem történt fennakadás, ahogy az ügyfélforgalmat is már az ott kialakított ügyfélközpontban bonyolítottuk.

Időközben az Országos Bírósági Hivatallal együttműködve, az építkezés folyamatát, előrehaladását koordinálta és kontrollálta a törvényszék elnöke.

Két és fél év után, 2018. április 3-án vettük újra birtokba a megújult Egri Törvényházat, mely minden tekintetben megfelel a kor követelményeinek. A visszaköltözés is zökkenőmentesen, az ítélkező tevékenység sérelme nélkül, annak folyamatos biztosításával történt.

Természetesen mindez óriási kihívás volt a törvényszék vezetésének, ám nem sikerülhetett volna a bírák, igazságügyi alkalmazottak és további bírósági dolgozók megértő türelme és aktív együttműködése nélkül, melyért mindannyiukat elismerés és köszönet illeti!

I. Ügyforgalom, az ítélkezés időszerűsége és megalapozottsága

*„Előbb csináld azt, ami szükséges,
utána azt, ami lehetséges,
és máris azt fogod csinálni, ami lehetetlen.”
(Assisi Szent Ferenc)*

1. Tisztességes tárgyaláshoz való jog

Az Országgyűlés az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményt és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyvet az 1993. évi XXXI. törvénnyel hirdette ki.

Az Egyezmény I.– Jogok és szabadságok című - Fejezetének 6. Cikke szól a tisztességes tárgyaláshoz való jogról, az alábbiak szerint (kivonat):

1. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban részt vevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.

A tisztességes tárgyalás (értendő alatta eljárás is) eljárás egyik fő eleme tehát az, hogy a **független és pártatlan bíróság észszerű határidőben** folytassa le az eljárást.

Az észszerű határidő meghatározása összetett kérdés, hiszen azt nem lehet egységesen meghatározni, mindig az adott ügy összes körülménye alapján állapítható meg.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) esetjoga alapján, röviden összefoglalva az alábbi szempontokat lehet figyelembe venni e körben:

- az ügy bonyolultságát (ám egy bizonyos idő után már ez sem lehet kimentési alap);
- a felek közrehatását (kellő gondossággal járt-e el az eljárási cselekmények során, az időtartam elhúzódnása tekintetében terheli-e felelősség);
- a hatóságok magatartását (beleértve az eljáró bíróságot is);
- az eljárás kimenetelének a fontosságát (az ügy tétje), amikor az ügy körülményei vagy a felek érdeke alapján a soron kívüli eljárás indokolt lenne.

Az EJEB elsősorban az adott ügyben eljáró bíróság hatékonyságát vizsgálja, melynek során nem az adott időszakban átlagosan jellemző pertartamot veszi alapul, hanem a panaszos **konkrét ügyének időigényét**, azon belül is vizsgálva a per egyes eljárási fázisainak időtartamát. Vizsgálja, hogy **a nemzeti bíróság mindent megtett-e annak érdekében**, hogy az adott jogvita elbírálására a lehető legrövidebb időn belül sor kerüljön, biztosította-e az eljárás folyamatosságát.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 37. § (3) bekezdése ezzel összhangban mondja ki: **a bíró a rábízott ügyet annak munkaigényessége és az eljárás sajátosságai által meghatározott észszerű határidőn belül köteles elbírálni.**

A fentiek ismeretében az mindenesetre egyértelműen megállapítható, hogy **az észszerű időtartamba nem számíthat bele** az az időszak, amikor az ügy áll (inaktív szakasz), nem történik abban semmi, vagy esetleg olyan irányba halad, ami az ügy megítélése szempontjából nem releváns.

Az ítélezés időszerűsége és annak megalapozottsága között szoros kapcsolat van, a kettő nem kezelhető külön, hiszen az időszerűséget az EJEB az esetjogából is kitűnően, az eljárás megindulásától annak a végső – az esetleges rendkívüli jogorvoslatot is beleértve – befejezési időpontja alapján határozza meg.

Ennek szem előtt tartásával tehát az a következtetés vonható le, hogy **az eljárást úgy kell lefolytatni optimális időben, hogy a döntés meg is állja a helyét**. Megfordítva: **ha a döntés bár gyorsan megszületik, ám annak megalapozatlansága okán, hatályon kívül helyezés eredményeként újabb eljárás válik szükségessé, a tapasztalatok szerint ez a „kezdetektől a végső befejezésig” számítandó időszakot általában meghosszabbítja**, hiszen az eljárás eleve „több körössé” válik.

Ebből következően nem lehet csak a gyors befejezésre törekednünk, hanem arra is **kiemelt figyelmet kell fordítani, hogy a döntésünk megalapozott legyen.**

Az ítélezés színvonala nem csökkenhet, ellenkezőleg: a minőségi munkát kell szem előtt tartanunk.

„Egy munka értékét nem csak a munka eredménye, terméke határozza meg, hanem az is, hogy mennyire lehet a megrendelő biztos abban, hogy a termék valóban meg fog születni, határidőre és az elvárt minőségben.”

(Mérő László pszichológus és matematikus)

2. Ügyforgalom

Az alább kiemelt ügyforgalmi adatokkal azt kívánom szemléltetni, hogy 2019. évben az előző évhez képest országosan, így az Egri Törvényszéken is csökkent az ügyérkezés, az összes ügyet tekintve, és a peres érkezés vonatkozásában is. Ezzel arányosan a befejezések száma is mérséklődött, folyamatban is kevesebb ügy maradt.

Az Egri Törvényszéken azonban, az érkezett ügyeknél több fejeződött be.

Ügyforgalmi adatok Egri Törvényszék 2019.év							Országos tendencia	
érkezett	érkezett összes ügy 2019.év	2018. év %- ában	országos részesedés (%)		érkezett peres 2019.év	2018. év %- ában	országos részesedés (%)	2019-ben országosan 6,6 %-kal kevesebb ügy érkezett, mint 2018- ban. Az érkezés minden bírószíni szinten csökkent. A befejezések csökkenése 7,9 %, a folyamatban maradt ügyek számának csökkenése 10,6 %-os volt.
	30150	86,4	2,6		6887	95,8	2,8	
befejezett	befejezett összes ügy 2019.év	2018. év %- ában	országos részesedés	befejezett peres 2019.év	2018. év %- ában	országos részesedés		
	31374	86,9	2,7	7394	92,9	2,9		
folyamatban	folyamatban maradt összes ügy 2019.év	2018. év %- ában	országos részesedés	folyamatban maradt peres 2019.év	2018. év %- ában	országos részesedés		
	5336	81,3	2,6	2672	84,2	3		
Az adatokból láthatóan, 2019-ben az érkezés, befejezés, folyamatban maradt ügyek száma is csökkent 2018-hoz képest, bár a csökkenés a peres ügyszakban mérsékeltebb volt. Az érkezett ügyek számát a befejezés meghaladta az összes ügyben és a peres ügyszakban is.								

Az adatok részletes elemzésétől eltekintek, hiszen az Egri Törvényszék elnöke a pályázatában azt megtette, és kitért azokra az okokra is, amelyek nehezítették az optimális eredmény elérését.

A **járásbírószíneink** ügyforgalmával kapcsolatban az emberi erőforrásokkal gazdálkodás részben még folytatok elemzést.

Az **Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság** megszűnésével és az átállással kapcsolatos feladatok gördülékenyen folytak, a szervezeti átalakulás következtében a személyi változásokat is kezelni kellett.

Tekintettel arra, hogy az átalakulást hosszú folyamat előzte meg, már időközben is arra törekedett a törvényszék vezetése, hogy a régóta kiváló, időszerű munkát végző, nagy szakmai tapasztalattal rendelkező bírók és igazságügyi alkalmazottak megfelelő elhelyezése biztosított legyen, ezért a KMB tényleges megszűnéséig az eredetileg 5 fős bírói létszámból 3 bíró már a civilisztika más területén dolgozott, a KMB korábbi és akkori elnöke búcsúzott utoljára, és a törvényszék csapatát erősítik immár.

A törvényszéki civilisztikai első fokú ügyérkezés az országos átlaghoz közeli, ám az ügyek egy része bonyolult, nehéz megítélésű, hosszadalmasabb az eljárás, a szakmai támogatás azonban jelen van, és a bírák is lelkiismeretesen végzik a munkájukat.

A törvényszéki büntető érkezés rendkívüli terhet ró az elsőfokú bírókra, hiszen több ügynevezett mega-ügy is folyamatban van, mely az azokat tárgyaló bírót lényegében teljesen leköti, már a vádlottak és védők száma is kiemelkedő, az ügyek pedig rendkívül szerteágazó volta kiterjedt és óriási munkával járó bizonyítási eljárás lefolytatását követeli meg. Ezért is volt szükséges az elsőfokú ügyeket tárgyaló tanácsok számának emelése, hiszen a további ügyérkezés feldolgozása rájuk vár.

A másodfokú civilisztikai és büntető ügyekben eljáró, egy tanácsra jutó ügyérkezés országos viszonylatban is kiemelkedő, mindkét ügyszak teljesítménye elismerést érdemel, a veszélyhelyzet alatt is szép teljesítményt nyújtottak, még a nehezített körülmények ellenére is.

A nemperes ügyszakokat illetően:

Az Egri Járásbíróság, mint Központi Szabálysértési Bíróság és a központosított nyomozási bírói teendőkre is kijelölt bíróság működik, a centralizálással az ügyek intézése gördülékenyebb.

Az Egeren kívüli járásbíróságokon is folyamatos az ügyek feldolgozása.

A végrehajtási és egyéb peren kívüli ügyszakban a nehézségek ellenére is helyt állnak a járásbíróságok.

A törvényszéki nemperes ügyszakban a cégbíróság és a civil iroda teljesítménye folyamatosan kiegyenlített, a felszámolási ügyek magas száma és hosszú pertartama jelent problémát, ám a feszített munka eredményeként, a csoportvezető irányítása mellett már itt is jelentős a hátralék ledolgozása.

A törvényszéki végrehajtói ügyek NAV-nak történő átadása kemény munkát követelt az ügyszaktól, ide – figyelemmel a temérdek szkennelési munkára is - átmenetileg munkaerőt kellett átcsoportosítani, az ütemtervet tartották, a határidőben történő átadás megtörtént.

A büntetés-végrehajtási ügyszakban az utóbbi évek hatáskör bővítése eredményeként is jelentős az ügyteher, melyet részben az ügymennyiség, illetve az ahhoz kapcsolódó temérdek adminisztratív teendő jelent, továbbá az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt indult kártalanítási ügyek - eljárásjogi sajátosságuk folytán - ugyancsak folyamatos és gyors munkatempót követelnek.

Kétségtelen, hogy a tavasz elejétől fennálló veszélyhelyzet az ítélezésben is nehézségeket okozott, hiszen csak részben volt lehetőség a megszokott mederben ítélezni, majd a törvénykezési szünet időszaka következett.

A jelenlegi, járványügyi helyzetben bár fokozott óvintézkedések mellett, de a tárgyalási tevékenység folytatható, és bizakodók vagyunk abban, hogy az elmúlt időszak „kiesését” bár kemény munkával, de képesek leszünk pótolni.

3. A két éven túli ügyek és kezelésük

Kétségtelen, hogy a bírósági ügyek túlnyomó hányada teljesen optimális időben befejeződik, ám minden ügyszakban előfordulnak olyan ügyek, amelyek sokáig tartanak. Ezek egy része az általánosan megszokotthoz képest szükségszerűen hosszabb időt vesz igénybe, mely pertartam lerövidítésére a bíróságnak nincs igazán eszköze, módja, ráhatása. A „baj” nem is ezen ügyekkel van, hanem az olyan eljárásokkal, amelyek a bíróság valamilyen mulasztása miatt nem fejeződnek be akkor, amikor „normális körülmények között” befejezhetők lennének, azaz a bíróság nem tesz meg minden tőle elvárható annak érdekében. Ezek az ügyek az elhúzódó ügyek, amik miatt számonkérhető a bíróság, különösen akkor – visszautalva itt az EJEB esetjogára -, ha az eljárásban vannak „üresjáratok”, vagy jelentős késedelmek, ezek lényegében kivédhetetlenek, a felelősség egyértelműen megállapításra kerül.

A hosszabb pertartamú ügyek esetében ilyen szempontok figyelembevételével különböztetünk meg objektív és szubjektív okokat.

A fentiek alapján, a 2 éven túli pertartamú ügyekre általánosságban – az okok tüzetes megvizsgálása nélkül – tehát nem állítható az, hogy a bíró nem végezte megfelelően a dolgát, ezért szükséges a számok mögé nézni. Az ügyek vizsgálata során dönthető csak el az, hogy milyen „beavatkozás” szükséges, nevezetesen, hogy igazgatási intézkedést – ha igen mit – kell tenni, vagy szakmai támogatást kell nyújtani a bírónak. Természetesen egyik esetben sem sérülhet a bírói függetlenség! Ehhez az igazgatási és szakmai vezetők szoros, felelősségteljes együttműködése szükséges.

A két éven túli ügyekben az Egri Törvényszéken – az elmúlt 6 év távlatában - kissé hullámzó, ám közel azonos számú ügyről beszélhetünk, az 5 éven túli ügyekben jegyezhetünk 2014-hez képest nagyobb csökkenést. 2019-ben, illetve 2020. júniusában az alábbiak szerint alakult:

2 éven túli peres ügyek aránya az összes folyamatban maradt peres ügghöz képest 2019.év Egri Törvényszék					
	hosszabb pertartam	2 éven túl folyamatban lévő		5 éven túl folyamatban lévő	
	ügyszak	arány %	országos sorrendben elfoglalt hely	arány %	országos sorrendben elfoglalt hely
járásbíróságokon	összes	5,0	12.	0,2	9.
	civilisztikai	5,2	11.	0,2	10.
	büntető	4,7	14.	0,0	2.
törvényszéki első fokon	összes	25,2	14.	3,3	10.
	civilisztikai	25,8	16.	3,1	9.
	büntető	23,1	16.	3,8	9.

2020. június 30. napján folyamatban maradt peres ügyek éven túli pertartama az Egri Törvényszéken									
Bíróság/ ügyszak	Foly. maradt	1 éven túli	%	2 éven túli	%	3 éven túli	%	5 éven túli	%
Tsz. I.fok.	167	55	32,934	29	17,365	17	10,180	4	2,395
Civilisztika (p.g.m.)	140	40	28,571	21	15,000	13	9,286	4	2,857
Büntető	27	15	55,556	8	29,630	4	14,815	0	0,000
Tsz. II. fok.	238	30	12,605	3	1,261	0	0,000	0	0,000
Civilisztika	63	1	1,587	0	0,000	0	0,000	0	0,000
Büntető	175	29	16,571	3	1,714	0	0,000	0	0,000
Egri Jb	747	151	20,214	38	5,087	12	1,606	1	0,134
Civilisztika	530	79	14,906	20	3,774	6	1,132	1	0,189
Büntető	217	72	33,180	18	8,295	6	2,765	0	0,000
Füzesabonyi Jb.	185	33	17,838	5	2,703	3	1,622	0	0,000
Civilisztika	117	14	11,966	1	0,855	0	0,000	0	0,000
Büntető	68	19	27,941	4	5,882	3	4,412	0	0,000
Gyöngyösi Jb.	544	149	27,390	44	8,088	18	3,309	3	0,551
Civilisztika	402	108	26,866	38	9,453	15	3,731	3	0,746
Büntető	142	41	28,873	6	4,225	3	2,113	0	0,000
Hatvani Jb.	322	73	22,671	28	8,696	11	3,416	2	0,621
Civilisztika	252	50	19,841	21	8,333	9	3,571	1	0,397
Büntető	70	23	32,857	7	10,000	2	2,857	1	1,429
Hevesi Jb.	251	41	16,335	11	4,382	2	0,797	0	0,000
Civilisztika	173	18	10,405	4	2,312	1	0,578	0	0,000
Büntető	78	23	29,487	7	8,974	1	1,282	0	0,000
Járásbíróságok összesen	2049	447	21,816	126	6,149	46	2,245	6	0,293
Civilisztika	1474	269	18,250	84	5,699	31	2,103	5	0,339
Büntető	575	178	30,957	42	7,304	15	2,609	1	0,174
Mindösszesen	2454	532	21,679	158	6,438	63	2,567	10	0,407

Az Országos Bírósági Hivatal az elhúzódó ügyek országos alakulását szeptember elején felmérte és intézkedési tervet dolgozott ki az előrehaladásra.

A munka megindult, az OBH a kijelölt törvényszéki kapcsolattartókkal egyeztetve, célként határozta meg azt, hogy az igazgatási és szakmai vezetők összefogásával, minden törvényszéken kidolgozott intézkedési terv alapján, **a 2 éven túli ügyek számának csökkenését éadjuk el úgy, hogy nem sérül a megalapozottság, a minőségi ítékezés.**

Az Egri Törvényszék szakmai és igazgatási vezetői javaslatai és egyeztetése alapján 2020. szeptember 22-én kelt a 2020.El.I.I.164/9. számú **elnöki intézkedés**, az elhúzódó pertartamú ügyek számának csökkenése érdekében szükséges teendőkről.

Az intézkedés a 2020. augusztus 31-én folyamatban lévő, a statisztikai pertartam számítás módszertana szerint két éven túl folyamatban lévő peres, továbbá két éven túl folyamatban lévő csőd-és felszámolási ügyekre terjed ki, valamint a 2020. augusztus 31. napját követően két éven túlívá vált ügyekre.

A munka tehát folyik, az intézkedési tervben meghatározottak szerint.

A megalapozott és időszerű ítékezés feltételei az Egri Törvényszék valamennyi bírāja számára adottak, ezzel kapcsolatban utalok a pályaműnek későbbi, a tárgyi feltételekkel foglalkozó ismertetésére.

Meggyőződése, hogy a mentor-rendszer, a bírák szakmai támogatása eredményt fog hozni akkor, ha a bírák is maximálisan együttműködnek!

Saját tapasztalatom alapján is elmondhatom, hogy a tárgyalás, illetve az eljárás mikénti alakulása nagyban függ a bíró felkészülésétől, hogy mennyi energiát fektet az előkészítő munkára, különös tekintettel a bonyolultabb, nehéz megítélésű ügyekben.

Kicsit személyes az alábbi példám, de a lényeget kifejezi.

Általános iskolás koromban zeneiskolába jártam, a hangszeres órákat szerettem, de a szolfézst nem, így hát nem is fordítottam rá különösebb energiát, az órákon a „Jaj csak megússzam!” óhajjal lapítottam. Egyszer – magam sem tudom már miért – felkészültem az egyik szolfézs órára, és ebből adódóan óriási sikerélményem volt, aznap büszkén feszítettem a padban, majd otthon is a kapott ötössel. Szóval rájöttem, hogy jobb készülni, mint nem, és ez belém íródott!

A tárgyalások vezetésc, az egyes eljárási cselekmények megtervezése is sokkal hatékonyabb, ha az előkészítésre kellő időt szánunk, ha átrágjuk magunkat a nehéz részekre is.

„Adj hat órát egy fa kivágására, és az első négyet a fejsze élezésével fogom tölteni.”

(Abraham Lincoln)

A tervezéshez, az időbeosztáshoz (munkában és egyéb területen is) jó módszer lehet az úgynevezett „Eisenhower mátrix” is, melyet az USA 34. elnöke, a hatékonyságáról híres Dwight D. Eisenhower használt. **A fontosság és sürgősség alapján rangsorolta a feladatokat, állított fel prioritást.**

A célok teljesülése szempontjából azonnal eldönthető, hogy mi a fontos, és hogy azt mikor kell elvégezni. **A cél, hogy a "fontos, de nem sürgős" kategóriában dolgozzunk minél többet, hiszen az a hatékony és nyugodt munka alapja.**

(Erről először az Egri Törvényszék elnökétől hallottam, de még én is gyakorolom.)

	<i>Sürgős</i>	<i>Nem sürgős</i>
<i>Fontos</i>	<i>azonnal magunknak kell intézni</i>	<i>terveznünk, ütemeznünk kell</i>
<i>Nem fontos</i>	<i>érdeemes delegálni a feladatot</i>	<i>hagyjuk!</i>

Azt azért meg kell jegyezmem, hogy a 2 éven túli ügyek törvényszékünkön is mindig a fókuszban voltak, **számos igazgatási és szakmai intézkedés született azok „kezelésére”** eddig is – részletesen tartalmazza az intézkedéseket az Egri Törvényszék elnökének a pályázata -, és voltak, vannak remek közös eredményeink, csak valahogy az „utánpótlás” előbb-utóbb megérkezett annak ellenére is, hogy már az 1 éven túli ügyek esetében is résen voltunk. Ennek a „hullámvásznak” az elkerülése, kiiktatása kell, hogy legyen a cél.

Azt gondolom, hogy a mostani helyzet - különös tekintettel a csökkent ügyforgalomra – igazán jó lehetőséget ad a minőségi ítélezéshez, kedvező az elhúzódó ügyek kezelése szempontjából is, hiszen kevesebb számú ügygel kell foglalkoznunk – igaz, köztük sok a bonyolult, nehéz megítélésű ügy is.

Meggyőződésem – és ehhez minden támogatást meg is ad a törvényszék vezetése -, hogy a kollégiumvezetők által nyújtott szakmai mentorálás és az igazgatási vezetők fokozott figyelme, támogatása nem lesz haszontalan, meghozza az eredményét, ha az érintett bírák is maximális erőbedobással és elszántsággal végzik ítélező tevékenységüket.

Ez most a legfőbb feladatunk, és nem csak az EJEB vonatkozó esetjoga miatt, nem is csak azért, mert az Országos Bírósági Hivatal a helyzetfelmérést követően intézkedési terv készítését látta szükségesnek, nem is csak a törvényszék elnökének intézkedési terve miatt, hanem azért, mert ez a velünk szemben támasztott, az Alaptörvényben is rögzített követelmény, egyben a társadalom jogos elvárása is.

II. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A szervezeteknél, így a bírósági szervezetben is legnagyobb szerepe az emberi erőforrásnak van, hiszen jól képzett, felkészült munkaerő nélkül a színvonalas munka, az időszerű, megalapozott ítélezés nem biztosítható.

Az Egri Törvényszék bírái és igazságügyi alkalmazottai, további dolgozói aktuális létszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

Létszám	Egri Törvénysz.		Egri J.B.		Gyöngyösi J.B.		Hatvani J.B.		Hevesi J.B.		Füzesabonyi J.B.		Összesen	
	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T
Elnök	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	6	5
Elnökhelyettes	1	1	1	1	1	1							3	3
Kollégiumvezető	2	2											2	2
Kölvez.-helyettes	1	1											1	1
Tanácselnök	9	9											9	9
Csoportvezető bíró	1	1	1										2	1
Bíró	17	16	16	16	7	6	2	3	3	3	3	3	48	47
BÍRÁK ÖSSZESEN	32	31	19	18	9	8	3	4	4	3	4	4	71	68
Titkár	13	13	5	5	1	2	1		1	1	1	1	22	22
Foglalmazó		1	6	3	1	1		1					7	6
Vezetők	22	22	4	4	3	3	2	2	1	1	1	1	33	33
Bíróági ügyintéző	10	9	1	1	3	3	1	1			1	1	16	15
Felsőfokú végz. tisztv.	10	7	1	2			2	1					13	10
Középf. tisztv., írnok	33	37	27	26	10	10	5	6	7	7	6	6	88	92
Gépkocsivezető	2	2											2	2
Fizikai munkás	16	16	3	3	4	4	3	3	3	3	2	2	31	31
ÖSSZESEN	138	138	66	62	31	31	17	18	16	15	15	15	283	279
Részfogl. fizikai														
MINDÖSSZESEN	138	138	66	62	31	31	17	18	16	15	15	15	283	279

2020. október 1-i állapot

A megyei bíróság elnöke 2012.I.1-től az Egri VB-n írnoki álláshelyeket alakított át tisztviselői álláshellyé, így az engedélyezett tisztviselői létszám 27, az engedélyezett írnoki pedig 4 fő. (2011.EI.II.B.42. sz.)

A megyei bíróság elnöke 2012.II.1-től az Egri Törvényszéken írnoki álláshelyeket alakított át tisztviselői álláshellyé, illetőleg a tisztviselői létszámon belül 1 további álláshelyet alakított át, így az engedélyezett 4 fő bírósági ügyintézői álláshely 11 főre emelkedett, és 1 fő megyei bírósági végrehajtói álláshelyet tisztviselői álláshellyé alakított. Ennek megfelelően az Egri Törvényszék engedélyezett tisztviselői létszáma 59 fő, az írnoki pedig 4 főre csökkent. (2012.EI.II.B.21. 2012. június 15. n. napjával 6 titkári álláshely létesítve, b., melynek elosztása: 5 fő törvényszékre, 1 fő Egri VB-re - 2012.EI.II.B.76.sz. 2013. január 1. napjától Egri Törvényszéken 1 bírói áh. Megszűnik, Egri B 1 bírói áh. Megszűnik, KMB-n 2 bírói létesül, Egri Törvényszéken 1 írnoki áh. Megszűnik, KMB-n egy írnoki álláshely létesül, Egri VB-n egy vh. Ügyintézői megszűnik, Egri Törvényszéken 1 vh. Ügyintéző létesül. 2013. szept. 1-től Egri JB-ról egy tisztviselői álláshely átcsoportosítva az Egri törvényszékre.

Az Egri Törvényszék engedélyezett bírói létszáma 71 fő, melyből 29 büntető és 42 civilisztikai ügyszakos bírói álláshely.

Jelenleg három bírói álláshely kiírása van folyamatban, illetve kezdeményezte azt a törvényszék elnöke, nevezetesen az Egri Járásbíróságon és a Gyöngyösi Járásbíróságon 1-1 büntető ügyszakos bírói hely – nyugdíjba vonulás okán -, továbbá egy munkaügyi ügyszakos hely.

Ezen túl a Hevesi Járásbíróság elnökének tavasszal bekövetkezett halálát követően megüresedett büntető ügyszakos bírói álláshelyünk sincs betöltve, itt jelenleg zajlik az elnöki pályázat.

Megyénk járásbíróságai közül a Füzesabonyi, a Hevesi és a Hatvani járásbíróság kis járásbíróság, melynek azért van jelentősége, mert ha akár csak egy bíró is „kiesik” – rövidebb vagy hosszabb ideig akadályoztatva van -, helyből nem pótolható, gondot jelent továbbá akkor is, ha kizárási ok miatt nem járhat el.

Ezért már korábban is kirendelésekkel oldottuk meg az ilyen eseteket, átmenetileg, időnként hosszabb időre kieső bíró kolléga „helyettesítését”.

A **Hatvani Járásbíróságon** már évek óta egy állandó büntető bíró van, aki egyben elnök is, huzamosabb ideig nem maradhat egyedüli a büntető ítélkezésben, bár voltak időszakok, amikor ez előfordult. Kirendelésekkel oldottuk meg a helyzetet, jelenleg is a Füzesabonyi Járásbíróságról töltött kirendelést egy fiatal bírónk.

A **Füzesabonyi Járásbíróság** mindkét büntető bírója jelenleg részben kirendelési feladatokat is ellát.

A **Gyöngyösi Járásbíróságon** ítélkező két büntető bíró közül az egyikük az elnökhelyettes.

A **Hevesi Járásbíróságon** – a büntető ügyszakos elnök halálát követően – csupán egy határozott idejű büntető bíró ítélkezik az ügyszakban, a Füzesabonyi Járásbíróságról kirendelt bíró segít be.

Az **Egri Járásbíróság** csoportvezető bírója nyugállományba vonulását követően a ténylegesen engedélyezett 8 fő bírói létszám helyett lényegében csak 5 ítélkező bíró maradt, hiszen egy fiatal kezdő bírónk GYED-en van – visszatérése még nem várható -, a nyomozási bírói teendők (korábban a csoportvezető és egy további bíró látta el ezt) részbeni vitelére be kellett állítani egy bírót, aki így az érdemi ítélkezésből csak kevesebb terhet tud vinni, a büntető ügyszakos elnökhelyettes sem „teljes” bíró az igazgatási teendők mellett.

A fentiekből láthatóan, jelenleg a járásbíróságaink büntető ügyszakában **jelent legnagyobb problémát a „bíró hiány”,** különös tekintettel arra is, hogy a nyugdíjazott bírók már a felmentési idejük alatt sem vettek részt az ítélkezésben - tavasz óta, tehát több, mint fél éve -, és a hevesi egyik büntető bírói hely is betöltetlen, az elnöki álláspályázat lezajlását követően ez is megoldásra vár.

Itt kell megemlítenem azt is, hogy a hivatalos országos statisztikai összefoglaló által is kimunkáltan, **2019-ben az érkezett büntető peres ügyek** egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma az **Egri Törvényszék járásbíróságain volt a legmagasabb** az országban (közel kétszer annyi, mint a legkevesebb érkezésű törvényszék járásbíróságain), és a **befejezett büntető peres ügyek** egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma tekintetében is **az első helyen** végeztünk, dupla annyi befejezéssel, mint a legkevesebbet befejező törvényszék járásbíróságai. A megfeszített munka ellenére a **folyamatban maradt büntető peres ügyek** egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma is a **legmagasabb** volt, majd háromszor annyi, mint a legkevesebb folyamatban lévő üggyel rendelkező törvényszék járásbíróságain.

Alább két szemléltető tábla a járásbíróságaink munkaterhére vonatkozóan, ahogy fentebb már hivatkoztam rá.

Az Egri Törvényszék területén működő járásbíróságokon a bírák munkaterhe¹

2020. június hó

Büntető peres ügyek

Járásbíróság	érkezési havi átlag	érkezett ügyek átlagos súlyszáma	folyamatban maradt ügyek száma	bírói létszám	egy bíróra jutó havi érkezett ügyek száma	eltérés az átlagtól %	egy bíróra jutó folyamatban maradt ügyek száma	eltérés az átlagtól %
Egri	32,8	32,15	217	4,57	7,18	76,91%	47,48	80,35%
Füzesabonyi	10,7	22,95	68	1,50	7,13	76,44%	45,33	76,71%
Gyöngyösi	20,2	28,79	142	1,54	13,12	140,56%	92,21	156,03%
Hatvani	11,6	21,58	70	1,12	10,36	110,99%	62,50	105,76%
Hevesi	15,5	24,70	78	1,00	15,50	166,10%	78,00	131,99%
összesen/átlag	90,8	26,03	575	9,73	9,33	114,20 %	59,10	110,17 %

Civilisztikai peres ügyek

Járásbíróság	érkezési havi átlag	érkezett ügyek átlagos súlyszáma	folyamatban maradt ügyek száma	bírói létszám	egy bíróra jutó havi érkezett ügyek száma	eltérés az átlagtól %	egy bíróra jutó folyamatban maradt ügyek száma	eltérés az átlagtól %
Egri	123,8	30,58	530	9,03	13,71	105,46%	58,69	83,62%
Füzesabonyi	23,5	32,59	117	1,70	13,82	106,33%	68,82	98,05%
Gyöngyösi	61,3	31,03	402	5,52	11,11	85,42%	72,83	103,75%
Hatvani	41,3	32,47	252	3,00	13,77	105,90%	84,00	119,67%
Hevesi	23,1	26,77	173	1,75	13,20	101,54%	98,86	140,84%
összesen/átlag	273	30,69	1474	21	13,00	100,93 %	70,19	109,19 %

1

Az érkezési havi átlag az elmúlt 12 hónap érkezési havi átlagát tartalmazza (polgári és gazdasági együtt kerekítve).

A feltételes formázással kijelölt sárga háttér az átlag feletti értékeket jelöli.

A bírói létszám számítása a bíróság, az ügyszak és a vezetők SzMSz szerinti tárgyalási kötelezettsége, illetve az aktuális kirendelések figyelembevételével történik, ezért havonta változhat. (kirendelések esetén, ha a kirendelés helyén van folyamatos ügye)

Az említett büntető ügyszakos bírói álláshelyek kiírása tehát a fentiekre figyelemmel rendkívül fontos, **legsürgetőbb mindenekelőtt a Gyöngyösi Járásbíróság büntető ügyszakos bírói álláshelyének a betöltése**, melynek – a fent említett, a Hatvani Járásbíróság helyzetére figyelemmel – mindenképpen **mozgó bírói álláshelykénti** kiírása indokolt.

Amint arról már szóltam, a **munkateher kiegyenlítését** a felmerült aktuális problémák miatt kirendelésekkel hidaltuk át, vonatkozik ez a polgári ügyszakra is, hiszen a közelmúltban, több bíró kollégánk tartós távolléte miatt meg kellett segíteni a „bajban lévő” bíróságunkat is. Ezúton is köszönet illeti mindazon bíró kollégákat, akik – belátva a szolgálati érdeket, vállalták és teljesítették a kirendelést!

Természetesen **az optimális helyzet az volna**, ha nem kerülne sor kirendelésekre, hanem minden adott bíróság a saját erejéből tudná megoldani az aktuálisan felmerülő problémát, de mint tudjuk, azért vannak olyan esetek, amikor az egyes bíróságok közötti „besegítés” elkerülhetetlen.

Több alkalommal vetődött már fel kérdésként a bírósági szervezetben, és sok kollégával is beszélgettünk már arról, hogy általában **kevés vagy elégséges a bírák engedélyezett létszáma?** Kell-e több bíró?

Végső soron egyetértés volt a vélemények között abban, hogy **összességében nem a bírák száma kevés, hanem az ügynevezett segítő igazságügyi alkalmazotti személyi kör** bővítése vezethetne igazán eredményre.

Tulajdonképpen – bár már sok helyen tapasztalható kedvező irány – a bíráknak még mindig sok olyan feladatot kell végezniük, amit ha más dolgozó teljesítene, sokkal több idejük maradna az érdemi munkájukra, az ítélezésre.

A bírák munkaidejének még jó részét teszi ki a kurrenciális ügyintézés. Természetesen, ahol arra lehetőség van az ilyen jellegű feladatot végzi bírósági fogalmazó vagy titkár, de bírósági ügyintézőt is bevonunk. Ugyanígy segítséget nyújtanak a bonyolultabb, terjedelmesebb ügyek előkészítésében, intézésében is a bíráknak.

Ez az Egri Törvényszéken is működik, a létszám adta keretek között, például a Nemperes Gazdasági Csoportban a cégbíróságon és felszámolási ügyszakban már nagyon régóta remekül prosperál **a team munka**, de említhetem a mega ügyekben alakult kis csoportokat, vagy aktuálisan nagyobb munkateherrel dolgozó tanácsokat stb.

Arra is figyelniünk kell – a **szakmai utánpótlás** megfelelő biztosítása érdekében -, hogy megfelelően **össze kell hangolni a bírósági titkárok önálló hatáskörben ellátható feladatvégzését és a peres ügyszakban való tevékenységét.**

Az önálló hatáskörben végezhető feladatok az aktuális titkári létszám és ügyteher mellett javarészt lekötik a titkárok kapacitását, és nem marad kellő idejük a peres tárgyalásokon történő részvételre, ítélet-tervezetek írására, a perek előkészítésében való közreműködésre, így nem minden esetben oldható meg a bírák terhelésének megfelelő csökkentése sem, bár törekszünk rá.

Feladat **az egyenlő munkateher és a kompetenciák szerinti munkavégzés biztosítása,** mely állandó monitorozást kíván meg, hiszen vannak időszakok, amikor egyik vagy másik területet, ügyszakot, bíróságot, tanácsot kell megsegíteni, ahogy fentebb már szóltam róla, akár kirendeléssel is.

Szerencsés a megyénk, hiszen mindig volt olyan bíró kolléga, aki szolgálati érdekből **vállalt kirendelést,** és valóban segítséget jelentett az adott területen, persze az előzetesen „sakkozást” kívánt, hogy miként oldható meg helyzet.

Elmondhatom, hogy mind a **büntető, mind pedig a P-G-M kollégiumvezetők** – amellet, hogy rendkívüli tudással rendelkező szakemberek – az igazgatást is segítették az ilyen nehéz helyzetekben, és másban is mindig lehet rájuk számítani.

A volt KMB elnökét és elődjét, valamint az összes járásbíróságunk vezetőjét, elnököket, helyetteseiket, csoportvezetőket is szeretném megemlíteni, hiszen megyénkben a vezetőtársak együttműködése szerintem példás, a törvényszéki vezetéssel és egymás közti viszonylatban is, amint a bírakkal is.

Ugyanez elmondható az Informatikai Osztály, a Gazdasági Hivatal vezetéséről, és a belső ellenőr, az irodavezetők, a gondnok, a mérnökünk, rendészeti vezetőnk tekintetében is.

Azt gondolom, hogy a vezetők munkáját nagymértékben megkönnyítheti, de meg is nehezítheti a vezetőtársak, munkatársak hozzáállása – és viszont is -, ezért **egyáltalán nem mindegy, hogy milyen kapcsolat alakul ki egy közösségben.**

Ha támogató a közeg, akkor ez mindenre kihatással van. Nem mindegy, hogy milyen hangulatban telnek a napjaink, hiszen ébren jóformán többet vagyunk a munkahelyünkön, mint otthon. Szóval rendkívül fontos a jó munkahelyi légkör, melyet mi magunk alakíthatunk!

A humán erőforrással való gazdálkodás körében mindenképpen ki kell emelni **a bírósági életpályát** is, hiszen a bírósági szervezet számára rendkívül fontos az, hogy stabil, megbízható, elhivatott bírósági dolgozóink legyenek, akik nem akarják elhagyni a szervezetet, amint az is, hogy ne maradjunk utánpótlás nélkül sem.

Az elmúlt időszakban pozitív változások következtek be e téren, nevezetesen az igazságügyi alkalmazottak, majd a bírák illetményemelése, és a lépcsőzetes emelés még folyamatban is van. **Kedvezően változtak** a béren kívüli juttatások, a munkakörülmények javításában is jelentős előrelépés történt, a „Megtartó Program” elemei, a szolgálati idő megbecsülése és kifejezése, az erkölcsi elismerés is ösztönzően hatnak, a képzési rendszer keretében minden célcsoport részére lehetőség adódik az oktatások igénybe vételére.

Figyelmet fordítunk arra is, és támogatjuk, hogy **a munkahely és a család összeegyeztethető legyen,** ahogy a **dolgozók egészségmegőrzésének** kérdése is fókuszált.

Összességében elmondható, hogy mindezeket az intézkedéseket a dolgozók örömmel fogadják, felelősségteljes munkájuk megbecsülésének érzik!

III. A tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

Ahhoz, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak nyugodt légkörben, kiegyensúlyozott körülmények között végezhesék a munkájukat, a tárgyi feltételek biztosítása fontos jelentőséggel bír.

1. Gazdálkodás

Az Egri Törvényszék kiemelt figyelmet fordít a jogszabályoknak megfelelő, észszerű, takarékos gazdálkodásra, a működés törvényességére, átláthatóságára.

A bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás a szabályzat célját az alábbiakban határozza meg az 1. §-ában:

E szabályzat célja, hogy az igazságszolgáltatás mint közfeladat maradéktalan ellátása érdekében biztosítsa a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 16. §-ában felsorolt bíróságok, továbbá az Országos Bírósági Hivatal átlátható működési feltételeit, a hatékony, ellenőrizhető gazdálkodás garanciáit, megteremtve ezáltal a szabályzatban rögzített, az állami vagyonnal való gazdálkodás és a juttatások egységes szempontrendszer szerinti, a bírósági fejezetben szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak számára is előrelátható, kiszámítható rendszerét, mely maradéktalan érvényesülése az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek jogainak tiszteletben tartásával valósulhat meg.

A fent idézett cél szemléletesen foglalja össze mindazt, ami a bíróságok gazdálkodásával kapcsolatos követelmény, benne foglaltatik egyben a tervezéstől a végrehajtásig terjedő transzparencia is, mely az integritás kérdéskörében még felmerül a későbbiekben.

Az Egri Törvényszék Gazdasági Hivatalának vezetője nyugdíjba vonult, az idei év nyaratól már a felmentési idejét töltötte. Hosszú évtizedeket töltött a bírósági szervezetben, tevékenységét a megfontolt, szigorú, takarékos, ám a feltételeket biztosító gazdálkodás jellemezte.

Az Egri Törvényszék Gazdasági Hivatalának **új vezetője** - aki már hivatalba is lépett - méltó utód, alapos, precíz, felkészült, szakmailag és emberileg is kiváló kolléga, személye is garanciát jelent arra, hogy a gazdálkodásunk a továbbiakban is minden tekintetben megfeleljen a jogszabályi előírásoknak, és a szervezetünkkel szemben támasztott elvárásoknak.

Egyebekben a Gazdasági Hivatal személyi állománya viszonylag állandó, azonban a következő időszakban várható nyugdíjazások miatt – meghatározó területeket érintően is – új kinevezések válnak szükségessé.

Az Egri Törvényszéken a gazdálkodást meghatározó szabályozók rendre aktualizálásra kerülnek, figyelembe véve a keretszabályozásokat és az OBH útmutatókat. A szabályozókat, valamint a gazdálkodás folyamatát is megfelelőnek minősítették a belső és külső ellenőrzések, köztük az Állami Számvevőszék is.

Személyi juttatások és járulékaik:

Az Egri Törvényszék a mindenkori engedélyezett létszámkerettel működik.

A személyi juttatások (foglalkoztatottak és külső személyi juttatások) nagyságrendileg az éves költségvetés 70 %-át jelentik, a munkaadót terhelő járulékokkal együtt 80 % körüli hányaddal bírnak.

A Gazdálkodási Főosztállyal történő egyeztetés eredményeként az éves tervezés, továbbá az átadott pótelőirányzatok megfelelő keretet biztosítanak a bírák, igazságügyi alkalmazottak rendszeres és nem rendszeres kifizetéseire.

Dologi kiadások:

Az éves kiadások 15 %-át jelentik ezen elemek, melyek között kiemelkedő összeggel

- a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások (ügyvédi díjak, szakértői díjak, tolmácsolás és fordítás, bűnjel tárolási költségek, ügygondoki díjak) kifizetései,
- az egyéb szolgáltatások (őrzés-védés díja, takarító szolgálat, foglalkozás egészségügyi szolgáltatás, postaköltség, műszaki felügyeleti díjak), és
- az ezekhez kapcsolódó általános forgalmi adó kiadások jelentkeznek.

Beruházási és felújítási kiadások:

Az elemi költségvetésben évek óta 6 millió Ft kerül jóváhagyásra.

Az ezen felüli igényeket (épületberuházások, informatikai beszerzések, felújítások) a vonatkozó főosztályok felé jelezzük, a velük történő egyeztetést követően kerül sor pótelőirányzatok átadására.

A fentieken túl, még csak néhány gondolat: a pályázati elszámolások és az elszámolás-köteles pótelőirányzatok határidőre elkészülnek, azok megküldésre kerülnek az OBH felé, a könyveléseik, a kapcsolódó dokumentáció megőrzése elkülönítetten, a szükséges azonosítókkal ellátva történik. Az adatszolgáltatások, beszámolók tekintetében is határidőre történő megküldés a gyakorlat.

A zavartalan jövedelem utalásokat biztosítja a személyi kifizetések pontos előkészítése és az egyeztetések a Magyar Államkincstárral.

A nem a Magyar Államkincstáron keresztül történő adó- és járulékbemutatók (2017-től számfejt a MÁK), hanem az intézmény által kezelt adók (gépjármű adó és rehabilitációs hozzájárulás) számítása, bevallása és megfizetése is pontos a NAV felé.

Tekintettel arra, hogy az intézményi költségvetésünk a dologi kiadásokra feszített gazdálkodást tesz lehetővé, az takarékos szemléletű felhasználást igényel.

Egyes esetekben – pl. az úgynevezett mega büntető ügyek, 2020-ban pedig a járványügyi kiadások halmozott felmerülése miatt – a személyi kiadások és járulékaik megtakarítások

terhére előirányzat átcsoportosítással, illetve a realizált többletbevételek előirányzatosításával lehet a dologi teljesítéseket biztosítani.

A már bevált és megszokott takarékosági intézkedések mellett legfőképpen a megújuló energiaforrások adta lehetőségek kiaknázására törekszünk, hiszen jelentős – milliós nagyságrendű – megtakarítást jelent adott esetben egy-egy ilyen jellegű beruházás.

Az Egri Törvényszék az elmúlt néhány évben az OBH programjainak, valamint a törvényszék saját forrásainak köszönhetően **számos fejlesztést, beruházást** valósított meg az energiatudatosság jegyében. A törvényház épületének teljes körű felújítása során - többek között - a rendkívül rossz állapotban lévő nyílászárók cseréjén és a teljes körű hőszigetelési munkálatok elvégzésén túl, 154 napelem panel telepítésére került sor, járásbíróságainkon a világítást folyamatosan, energiatakarékos LED fényforrásokra cseréljük, továbbá az egyéb elektronikai eszközök tekintetében is az **energiatakarékosságot** helyezzük előtérbe.

2019. szeptemberében az Energiahatékonysági Kiválósági Pályázaton az Országos Bírószági Hivatal Energiahatékonysági Mentorszervezetnek járó díjban, az Egri Törvényszék pedig az Energiahatékony Intézmény kitüntető címben részesült.

2. Épületek

A teljes felújításon átesett Egri Törvényház a maga korának legmodernebb elemeit, építészeti újdonságait is tartalmazó épület, melyben – a kiköltözés előtti állapotnak megfelelően - az Egri Törvényszék és szervezeti egységei kerültek elhelyezésre, így megszűnéséig az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság is. Az épületben igazán méltó körülmények között végezhetjük a munkánkat, a bírák és igazságügyi alkalmazottak szobái, a tárgyalótermek és egyéb funkcionális helyiségek szépek, kényelmesek, a felszereltségük és berendezésük is elegáns.

Az Egri Törvényszéken nyílt meg az ország első, kifejezetten az ügyfélforgalom lebonyolítására szolgáló ügyfélközpontja, mely kulturált körülményeket biztosít az ügyintézéshez, modern számítástechnikai eszközök igénybevétele mellett.

Az Egri Törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságainkon is adottak a kedvező tárgyi feltételek, az Egri, a Füzesabonyi, a Gyöngyösi, a Hatvani Járásbíróság épülete jól felszerelt, a kor műszaki követelményeinek megfelelő, karbantartásuk, fejlesztésük folyamatos.

A Hevesi Járásbíróság - bár funkcionálisan rendben lévő, és bútorzata is frissítésre került -, az elhelyezésére szolgáló épület sajátosságaira tekintettel, az említett járásbíróságok színvonalát nem éri el, irattára bérelt helyiség.

A vagyonkezelésünkben lévő laktanyának a Törvényház felújítási munkálatai időszakában általunk használt épületrészeit jelenleg irattárként – beleértve a közjegyzői selejtezett iratokat is – használjuk, illetve bűnjelkamra is van a területen, különös tekintettel arra, hogy a törvényszéki, úgynevezett mega ügyekben rendkívül jelentős a bűnjelmennyiség, azok elhelyezésére nincs elegendő hely a Törvényház épületében.

Galyatetőn, a bírósági üdülő gondozása is folyamatos, nagyon népszerű nem csak a saját, de az ország más bírósági dolgozói körében is.

Az elmúlt évek során minden alkalmat megragadtunk arra, hogy a vagyonkezelésünkben lévő ingatlanokat korszerűsítsük, a jelentkező hibákat kijavítsuk, továbbá alkalmazzuk a környezetkímélő módszereket, a megújuló energiaforrásokat. Emellett a munkakörülmények javítása céljából a bútorzat, a berendezési tárgyak megújítására is hangsúlyt fektetünk.

Saját pénzügyi keretünk mellett, az Országos Bírósági Hivatal által kiírt pályázatok jó lehetőséget teremtettek, mellyel rendszeresen élünk és a jövőben is élni kívánunk. Célunk ezzel nem csak a modernizálás, illetve környezetkímélet, hanem takarékosági törekvés is vezérel bennünket.

Az idei év tavaszától megvalósult beruházások:

- 2020 április végén helyeztük üzembe a Füzesabonyi Járásbíróságon a napelemeket, működésükkel kiváltják a teljes elektromos áramfogyasztást, valamint többletet is előállítanak, melyet fűtésre fogunk felhasználni a klímákkal;
- 2020 áprilisában az Egri Járásbíróság VRV² rendszerének összehangolása fűtésre való felkészítése így az épületben 40 % -ra tehető a megújuló energia felhasználása;
- 2020 április végén helyeztük üzembe a Hatvani Járásbíróságon a napelemeket, mely szintén teljes egészében kiváltja az elektromos áramfogyasztást, valamint a fűtési költség 20-40%-át;
- 2020 áprilisában átadásra került a Gyöngyösi Járásbíróságon a VRV rendszer, mely a teljes épület hűtését és fűtését (fűtés 60%) jelenti hőszivattyús rendszerrel, és az épületben így közel 60% megújuló energiaforrást alkalmazunk;
- 2020 a Gyöngyösi Járásbíróságon a napelemrendszer üzembe helyezése folyamatban, várhatóan - a teljes elektromos áramfogyasztás és 20% körüli fűtés kiváltásra kerül a rendszer által;
- 2020 augusztusában átvettük a Gyöngyösi Járásbíróságon elkészült beltéri nyílászárókat, a régi ütött kopott ajtók - az eredeti ajtók stílusában - cserére kerültek;
- 2020 augusztusában az Egri Járásbíróságon a meghibásodott VRV központi inverter cseréje;
- 2020 szeptember végén elkezdtük a Füzesabonyi Járásbíróság homlokzati szigetelését, melytől 20-30 % energiamegtakarítást várunk;
- előkészítettük az Egri Járásbíróság lift cseréjét és egyben pincei (ott helyezkedik el az irattár) megállóval történő bővítését;
- 2020 ősz eleje: a Gyöngyösi, a Hatvani, a Hevesi Járásbíróság dolgozói és ügyfeles székeinek cseréje;
- 2020 ősz Egri Törvényszék pincéje – irattára - páratartalmi viszonyainak rendezése, a párafalók ürítésének gépiesítése.

² Egy direkt elpárolgatású rendszer, melyet első sorban intézmények teljes hűtésének és fűtésének ellátásánál alkalmaznak. Környezetbarát hűtőközeggel dolgozik, éjszakai csendesíthető üzemmóddal rendelkezik.

Összességében – beleértve a bírósági épületeink berendezését is – elmondható, hogy a kulturált, méltó körülmények között történő munkavégzés feltételei a megyénkben adottak valamennyi bírósági dolgozó számára.

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy további fejlesztésre ne lenne igényünk, hiszen mindig a már meglévő értékek megőrzésére, korszerűsítésére, a körülmények javítására, a színvonal emelésére törekszünk.

3. Informatika

Amint fentebb említettem, 2018 áprilisától tehát újra a régi-új helyünkön, a Törvényházban folytattuk a munkánkat, a felújított, korszerűsített épület kínálta újdonságok alkalmazásával.

Az Egri Törvényszéken került elsőként kiépítésre a táv-meghallgató rendszer, itt nyílt meg először a korszerű, a számítástechnikai lehetőségek kihasználásával kialakított ügyfélközpont.

A tárgyi feltételek körében kiemelt jelentősége van az informatikai fejlesztéseknek, a számítástechnikai eszközzel ellátottságunknak.

Az Országos Bírósági Hivatal által beszerzett, majd kiosztott **mobil számítástechnikai eszközök** nagy segítséget jelentenek a bírák otthon végzett munkájához, persze ennek előfeltétele volt az, hogy a dokumentum-feltöltések révén láthatóvá váljanak a mobil eszközökön is az ügyiratok. Törvényszékünk éllovasa volt a dokumentumfeltöltésnek, hiszen felfedezve a benne rejlő lehetőségeket, jóval megelőzte a korát.

Különösen hasznosnak bizonyultak az eszközök az idén márciusban berobbanó koronavírus okozta veszélyhelyzet időszaka alatt!

A vírus mindannyiunk számára szokatlan helyzetet teremtett, ahogy az ország – de a világ sem -, mi sem voltunk rá felkészülve.

A kezdeti bizonytalanságot követően alkalmazkodtunk a kialakult veszélyhelyzethez, a korlátozásokhoz, a védelmi szabályokhoz, illetve a jogszabályi változásokhoz.

Jelentős szerepe volt az Egri Törvényszék Informatikai Osztályának abban, hogy a már kiosztott mobil eszközök funkciófrissítésén túl, további eszközöket készítettek fel rövid idő alatt, a bírák mellett az igazságügyi alkalmazottak otthoni munkavégzését is lehetővé téve.

Úgy gondolom, hogy a váratlanul kialakult helyzet ellenére, arra is tekintettel, hogy a változó jogszabályok megismerésére és értelmezésére igen kevés idő állt rendelkezésre, jól vettük az akadályt! Fegyelmezetten tartotta be mindenki a korlátozó rendelkezéseket, de a rendkívüli körülmények közepette sem állt le az ítélezés, a „könnyített” eljárásjogi szabályok adta kereteken belül végezték a bírák a feladatukat, mely a korszerű digitális eszközök nélkül nem lett volna lehetséges.

A számítástechnikai eszközállományunkról összességében elmondható, hogy az mind mennyiségében mind minőségében megfelelő a bírók, titkárok, fogalmazók, és további igazságügyi alkalmazottak minőségi munkavégzésének biztosításához.

Köszönhető ez az OBH által üzemeltetésre átadott informatikai eszközöknek, a régi, korszerűtlen, és az EKOP projektekben beszerzett eszközök folyamatos cseréjének, valamint a törvényszék költségvetéséből finanszírozott fejlesztéseknek.

Megfelelő mennyiségű és minőségű hálózati multifunkciós eszközzel, asztali nyomtatóval és szkennelvel rendelkezünk az egyre növekvő nyomtatási és szkennelési feladatok ellátásához.

A Digitális Bíróság program keretében 2018-ban kiosztott bírói **mobil eszközök alkalmasak az otthondolgozásra**, a skype kommunikációra, és ez a tavaszi, valamint a jelenlegi járványügyi helyzet idején is igen hasznosnak bizonyult (oktatások, konferenciák, tanácskozások, vezetői értekezletek megtartása stb.).

Az elmúlt időszakban a Hevesi és Gyöngyösi Járásbíróság **erős- és gyengeáramú hálózatának felújítására, bővítésére** került sor, elősegítve a gyorsabb és egyben hatékonyabb munkát, az elektronikus ügyintézés biztosítását.

A VIA VIDEO projekt keretén belül, az országos szintű távmeghallgatás és tárgyalótermi kép- és hangrögzítés bevezetése az Egri Törvényszéken és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon is megtörtént. Az Egri Törvényszéken 3, a járásbíróságokon 1-1 tárgyalóterem van felkészítve távmeghallgatásra és tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre. A technikai feltételek mellett a bírók, titkárok, fogalmazók megfelelő képzést kaptak az eszközök kezeléséhez, használatához. Ahol nincs kihelyezett informatikus, ott a technikai személyzet képzése is megtörtént. A „Conforg” tárgyalótermi foglalomrendszert használó igazságügyi alkalmazottak is kaptak oktatást a programrendszer használatához.

20 beszédfelismerő és leíró szoftver van üzemben, melyeket jó eredményekkel használnak a kollégák.

A honlapunkon az ügyfelek tájékoztatása naprakész, valamint a belső intranetes portálunkon a bíróság dolgozói értesülhetnek a legfrissebb hírekről, a régebbi információkat pedig tematikus rendezettségben találhatják meg.

Tekintettel arra, hogy a Libre Office központilag lecserélésre került a Microsoft Office irodai programcsomagra, ezért szükségesnek láttuk a **felhasználók ezirányú oktatását**, melyen jelentős számban vettek részt a kollégák. Az oktatásokat a helyi informatikusok tartották – a veszélyhelyzet szakította félbe a képzés-sorozatot - és ezt szándékunkban áll a továbbiakban is folytatni.

Összefoglalóan tehát az állapítható meg, hogy a régebbi eszközök cseréje, a korszerűbb eszközök beszerzése folyamatos, az informatikai eszközállományunk jelenleg rendben van.

Azért írom, hogy jelenleg, mert amennyiben a vírushelyzet még tartogat meglepetéseket, adott esetben szükséges lehet további eszközök beszerzése, ezt folyamatosan monitorozza az Országos Bírósági Hivatal is.

IV. A bírósági integritás

„A tisztesség nem érdem, hanem kötelesség.”

(Illyés Gyula)

Az Állami Számvevőszék hivatalos honlapján 2020. szeptember 23-án megjelent tájékoztatás szerint a korrupció elleni fellépésben 2011-től együttműködő állami szervezetek (Belügyminisztérium, az Állami Számvevőszék, a Kúria, a Legfőbb Ügyészség, az Országos Bírósági Hivatal, a Közbeszerzési Hatóság, a Magyar Nemzeti Bank és a Gazdasági Versenyhivatal) vezetői közös nyilatkozatot tettek, miszerint:

„Kijelentjük, hogy Magyarországon a jogállami elvek a korrupció elleni küzdelemben is megfelelően érvényesülnek és az általunk vezetett szervezetek elkötelezettek a korrupció elleni együttműködésben. Ennek érdekében a 2020-2022. közötti időszakra szóló középtávú Nemzeti Korrupcióellenes Stratégia célkitűzéseinek figyelembevételével járnak el.”

A Stratégia bevezetőjéből is kitűnően, a korrupcióellenes intézkedések folytatódnak a közsférában, a Kormány kész minden támogatást megadni a korrupció ellenes tevékenységhez a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bíróságoknak. A Kormány konkrét tervezett intézkedései között szerepel, hogy szorgalmazza az Országos Bírósági Hivatal és a legfőbb ügyészség antikorrupciós közös képzéseinek megtartását a bírák, ügyészek és a rendőrség állománya részére.

A Stratégia központi célja olyan feltételek kialakítása, amelyek elősegítik a korrupciós helyzetek időben történő felismerését, kezelését, ezzel támogatva azt, hogy az ilyen típusú veszélyek megelőzhetőek, felismerhetőek, kezelhetőek legyenek.

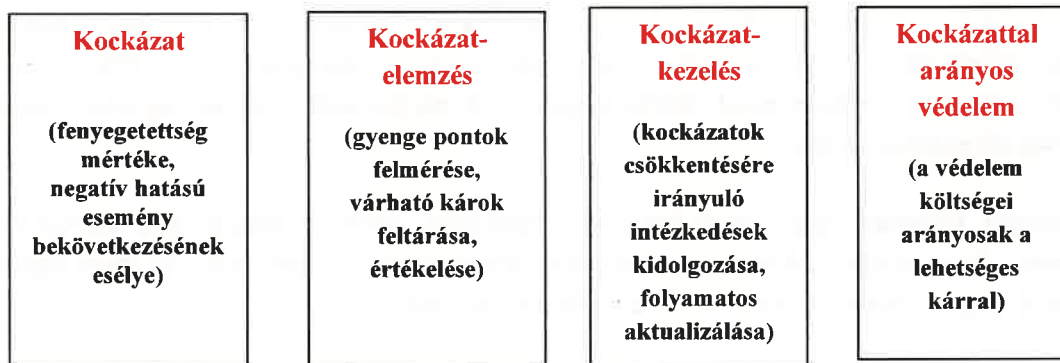
A független és pártatlan igazságszolgáltatás minden állampolgárt megillet, ezért **kardinális kérdés a bíróságok átlátható, kiszámítható, ellenőrizhető működése, melynek az ítélkező és az igazgatási munkát is jellemeznie kell.**

Ennek biztosítása a bírósági szervezet vezetőinek is folyamatos feladat, szakadatlan monitorozást igénylő, rendkívül felelősségteljes hozzáállást, elkötelezettséget és példamutatást kíván meg. Természetesen a vezetés biztonság-tudatosságra, integritás-tudatosságra történő törekvése nem lehet sikeres akkor, ha a vezetése alá tartozó dolgozók közönyével, esetleg ismerethiányával találkozunk. Ezért is alapvető követelmény a folyamatos figyelemfenntartás, a rendszeres tájékoztatás, a pozitív, vagy alkalom adtán negatív példák megismertetése is.

Az Egri Törvényszéken közel 10 évvel ezelőtt vettem részt legelőször egy, a vezetők számára tartott tájékoztató előadáson, mely a biztonságtudatosságra hívta fel a figyelmet, rendkívül szemléletesen, példákkal alátámasztva. Őszintén mondom, hogy ez az első awareness előadás mélyen megérintett, belém ívódott! Először nem is igazán értettem, hogy miért volt rám ilyen erős hatással, hiszen neveltetésemből eredően és a hivatásomból adódóan is értékrendem alapkövét képezi a becsület, ezért mindig is körültekintő voltam, megéreztem és határozottan elhárítottam a kétséges, „gyanús” helyzeteket. Aztán hamar megértettem az okot: tudtam, hogy amit addig ösztönösen cselekedtem, az helyes volt, de az előadáson elhangzottak után felmerült bennem a kérdés: mi történik, ha nem ismerem fel a „csalárd” szándékot? Ekkor vált világossá számomra az, hogy „a biztonsághoz tudatos elővigyázatosság szükséges”!

Ezért tartom alapvető fontosságúnak azt, hogy a bírák, az igazságügyi alkalmazottak és további bírósági dolgozók is ismerjék fel mindazokat a jeleket, melyek leplezett veszélyt jelenthetnek az információ-biztonságra, hogy az esetleges manipulatív próbálkozásokat megfelelően el tudják hárítani, a korrupciós kockázatokat, egyéb integritást sértő cselekményeket megelőzhessék.

A vezetők felelőssége az, hogy mindezekre felhívják a dolgozók figyelmét, megértessék annak jelentőségét, elősegítsék a kockázatok felismerését, megfelelő kockázatelemzést és kockázatkezelést alakítsanak ki, valamint biztosítsák a megfelelő védelmet. Felelősséget kell vállalniuk az integritási és biztonságtudatossági módszerek kidolgozásáért és működtetéséért, annak ellenőrzéséért és aktualizálásáért.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet szerint (kivonat):

3. § A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő

- a) kontrollkörnyezet,*
- b) integrált kockázatkezelési rendszer,*
- c) kontrolltevékenységek,*
- d) információs és kommunikációs rendszer, és*
- e) nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.*

4. § A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

a) a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,

b) az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,

c) megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan, és

d) a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek a módszertani útmutatók figyelembevételével. (kivonat)

6. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

a) világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak,

b) egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok,

c) meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,

d) átlátható a humánerőforrás-kezelés,

e) biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése.

(2) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A fenti Kormányrendelettel is összhangban ad a bíróságokra vonatkozó szabályozást az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V. 31.) OBH utasítás, mely biztosítja az integritást sértő magatartásokkal szembeni egységes fellépést.

Az Egri Törvényszék vezetője minden szükséges intézkedést megtesz mind az egyéni, mind pedig a szervezeti integritás megőrzése érdekében, mely egyrészt az erkölcsi, morális felelősségét jelenti, másrészt konkrét, jogszabályokban és az OBH elnöke szervezetszabályozó eszközeiben foglalt feladatokat és felelősséget.

Intézkedések - a teljesség igénye nélkül:

- az Egri Törvényszék Elnöke az Egri Törvényszék hároméves Korrupció Megelőzési Intézkedési Tervét (hatályos 2019.december 1-2022. november 30-ig) jóváhagyta. A Terv rögzíti a kitűzött feladatokat, a végrehajtásukért felelős személyeket és a végrehajtás határidejét;
- 2017 óta Kockázatelemző Bizottság működik az Egri Törvényszéken, mely feltárja, jelzi azokat a veszélyeket, melyek veszélyeztethetik az integritást;

- az Egri Törvényszék működésének szabályozása kiemelt feladat, folyamatosan aktualizáljuk a szabályzatainkat;
- az integritásfelelős évente valamennyi helyi bíróságon és az Egri Törvényszéken képzést tart bírák és igazságügyi alkalmazottak részére, amelyek témája elsődlegesen az Országos Bírósági Hivatal Elnökének az integritási szabályzatról szóló 6/2016 (V. 31.) OBH utasításában foglaltak ismertetése, hivatásetikai kérdések megvitatása és az esetleges korrupciós jellegű magatartások megfelelő kezelésére vonatkozó iránymutatás;
- ugyancsak rendszeres napirendi pont a vezetői értekezleteinken az integritásfelelős beszámolója, tájékoztatója, a vezetőtársak is közvetítik az irányításuk alá tartozó dolgozók felé az aktuális tudnivalókat;
- a bíróságra felvételt nyert új dolgozók szolgálati jogviszonyuk elején közvetlen, személyes integritási képzésben részesülnek;
- már hagyomány, hogy a bírósági ülnökök éves értekezletén az integritásfelelős tájékoztatója is szerepel a napirenden;
- a BÜSZ vizsgára felkészítő oktatásainkon a kötelező tananyagon kívül az integritással kapcsolatos tudnivalók figyelemfelhívó összefoglalására is sort kerítünk;
- az Alkotmányvédelmi Hivatal Awareness-programjához csatlakozva évente tartanak a Hivatal munkatársai biztonság tudatosság témakörében előadást minden dolgozónak, kiemelt területként – többek között - a közösségi internetes oldalak nem körültekintő használatában rejlő veszélyekre mutatnak rá;
- a zárt adatkezelés szabályainak megtartása és a minősített adatok kezelésének ellenőrzése rendszeres;
- a honlapunkon folyamatosan aktualizáljuk a működésünkre, tevékenységünkre, gazdálkodásunkra vonatkozó adatokat;
- az ítélkező munka átláthatóságát biztosító ügyelosztási rend írásban rögzített szabályai az Egri Törvényszék területén megfelelően működnek, amennyiben azok aktualizálása szükséges, az haladéktalanul megtörténik, továbbá annak közzététele is;
- folyamatos az ügyfélbiztonság erősítése, a biztonságtechnikai eszközeink felülvizsgálata, a számítástechnikai eszközök rendeltetésszerű használatának ellenőrzése, annak figyelemmel kísérése, az adatbiztonság tudatosítása;
- a bírósági épületeink kamera használati szabályzata a GDPR jegyében született meg;
- a közérdekű adatigénylések teljesítése a törvényi előírások szerint történik;
- a felmerülő problémák figyelemmel kísérése a vezetés részéről megtörténik, melyet a szervezet működése javításához hozzájáruló visszajelzésként értékel, tehát a kommunikáció két irányú;
- a vezetővel való személyes megbeszélés is működik;
- a kommunikáció fontossága vitathatatlan, mely a személyes kontaktus mellett a bírósági belső levelezőrendszeren keresztül, illetve a belső portálunk útján valósul meg, ezen túl minden dolgozó a KPINTRA-ról is értesül minden fontos, a szervezetünket, dolgozóinkat érintő hírről;

- a papír alapú nyilvántartások helyett – ahol a hozzáférés nehezen követhető nyomon - a digitális nyilvántartások bevezetése, alkalmazása csökkenti az integritási kockázatot, hiszen az ahhoz való hozzáférés megfelelő jogosultság nélkül nem lehetséges, illetve használata nyomon követhető a naplózás során, így minél szélesebb körben törekszünk annak alkalmazására, a megfelelő informatikai biztonság mellett;
- az igazságügyi alkalmazotti vezetői állások pályáztatásával kapcsolatban az Egri Törvényszék elnöke által kiadott ajánlás alapján, előre meghatározott szempontok szerint történik a kiválasztás;
- a jutalmak, teljesítményt elismerő személyi juttatások elosztása a bírósági dolgozók körében előre meghatározott, a vezetői értekezlet által is megvitatott és véleményezett szempontrendszer alapján történik, melyet a dolgozók is előre megismernek, arról a tájékoztatásuk megtörténik;
- az Etikai Kódex - melynek hatálya a bírákra terjed ki, ám iránymutatásul szolgál az ülnökök és az igazságügyi alkalmazottak számára is – miként a preambuluma is megfogalmazza: *„Az Alaptörvénnyel összhangban a bírói hatalom független, feddhetetlen bírákból álló, átlátható bírósági rendszer útján tölti be alkotmányos szerepét.....Az Etikai Kódex ...iránymutatásként fogalmazza meg a bírói hivatás etikai követelményeit, támogatást nyújt az etikai kockázatot rejtő magatartások megismerésében és védelmezi a hivatásukhoz méltó magatartást tanúsító bírákat.”*

Mindezen intézkedések célja a pártatlanság, a tisztességes eljárás biztosítása, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak a feladataik teljesítését az esküjükhöz hűen gyakorolják, a szervezeti értékek iránti elkötelezettség érvényre juttatása, valamint az integritást sértő magatartások megelőzése, kiküszöbölése, azokkal szembeni egységes fellépés.

V. A bírósághoz való hozzáférés

Az alapvető rendelkezéseket Magyarország Alaptörvénye tartalmazza, mely a XXVIII. cikkében rögzíti:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el....Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése a fenti, alapvető jog biztosítását, a jogok érvényesítésének megkönnyítését, elősegítését célozza.

A teljesség igénye nélkül: a polgári perrendtartás, a büntetőeljárás törvény, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló, a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló, a bírósági végrehajtásról szóló törvény és még számos további jogszabály tartalmaz rendelkezéseket abban a körben, amely jogok biztosítása, helyesebben azok gyakorlásának elősegítése, technikai lebonyolítása az egyes **kezelőirodák** feladatát képezi, nevezetesen:

- az iratbetekintés, az eljárás ügyiratai megismerésének,
- a másolatkészítésnek,
- a személyes adatok megfelelő kezelésének,
- az ügyirat zártan kezelésének,
- a minősített adathoz történő hozzáférés biztosításának,
- az egyéb tájékoztatásnak,
- a végrehajtás során keletkezett irat megismerésének, illetve a másolatkérésnek a joga,
- a nyilvántartáshoz való hozzáférés joga stb. megilleti az ügyfelet.

A fenti jogok gyakorlásának biztosítása során többek között figyelemmel kell lenni az **információs önrendelkezési jogról** és az információszabadságról szóló, az **egészségügyi** és a hozzájuk kapcsolódó **személyes adatok kezeléséről és védelméről** szóló, a **polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról** szóló törvény rendelkezéseire is.

Az **egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról** szóló 2003. évi CXXV. törvényt, valamint a **fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról** szóló 1998. évi XXVI. törvényt ugyancsak fontos megemlíteni, hiszen kardinális kérdés az, hogy valamennyi állampolgár, ügyfél egyenlő esélyekkel gyakorolhassa a jogait.

A **bíróági ügyvitel szabályairól** szól a 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet szerint: a bírósági ügyiratát a kezelő-, tájékoztatási vagy ügyfélszolgálati iroda kezeli, melyet az irodavezető vezet. A tájékoztatásról a félfogadásról, felvilágosítás adásról és a beadványok átvételéről, másolatok készítéséről is rendelkezik a BÜSZ, nevezetesen: a bíróság elnöke által meghatározott időszakban **az iroda minden munkanap félfogadást tart az ügyfelek részére.**

A jogok biztosítását nagyban elősegíti a digitalizáció, az elektronikus ügyintézés, melyre vonatkozó szabályozást tartalmaznak az egyes eljárási törvények is.

A felsorolt feladatokat részletesen szabályozza a **bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról** szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás: a bíróságon a bírósági ügyek kezelésére ügyszakonként, illetve ügycsoportonként elkülönült irodák működnek. 2018. január 1-jétől az irodák mellett olyan **ügyfélközpontok is működhetnek**, amelyekben az ügyfelek ügycsoporttól vagy ügyszaktól függetlenül gyakorolhatják a fentebb felsorolt jogaikat.

Az **Egri Törvényszék felújításával egyidejűleg került kialakításra az ügyfélközpont**, melynek ügyintézői terében 2 ügyintézői munkaállomás, valamint 4 iratbetekintő asztal került elhelyezésre, azokból 2 asztalnál biztosított az elektronikus iratbetekintés lehetősége. Az ügyfelek számára külön ügyfélváró tér került kialakításra, ahol kivetítőn tájékoztató kisfilmeket tekinthetnek meg, a digitális információs pulton pedig tanulmányozhatják a bírósági honlapot, és egyéb fontos tájékoztatókat.

A bírósági épületeink korábbi években uniós pályázat útján, illetve egyéb beruházás keretében **akadálymentesítésre kerültek**, így a mozgáskorlátozottak épületbe való bejutása, valamint sok helyen már akadálymentes mosdó is biztosított.

Az **ügyfélszolgálat** keretén belül az ügyfelek eljárásjogi kérdésekben, nyomtatványok kitöltésében, valamint szóbeli kérelmek jegyzőkönyvbe foglalásában kaphatnak segítséget a bírósági dolgozóktól, egyéb ügyekben a kezelőirodákhoz és az ügyfélközpontokhoz fordulhatnak. Az ügyfélszolgálat **előzetes időpontfoglalási lehetőséget** biztosítunk az ügyfelek számára, lerövidítve ezzel is a várakozási idejüket.

Az ügyfelek a személyes kapcsolati forma (kezelőirodák, ügyfélközpont, ügyfélszolgálat) mellett **telefonon, illetve elektronikus úton** is tájékozódhatnak, továbbá minden fontos információt megtalálhatnak a **honlapunkon**, de bíróság központi honlapján is.

Jelentősebb, az ügyfelek széles körét érintő változásokra a helyi **sajtóorgánumokon** keresztül is felhívjuk a figyelmet.

Az informatikai rendszer rohamos fejlődése nem csak a bírósági dolgozók munkavégzésére van kihatással, hanem az ügyfelek lehetőségei is bővültek. Az eljárási törvények rendelkezései nyomán is **jelentősen megnőtt az elektronikus ügyintézés**, az ügyfelek maguk is egyre inkább igénylik az időkímélő információs lehetőségeket, szolgáltatásokat.

A ViaVideo **táv meghallgató rendszer** kiépítése ugyancsak könnyebbé teszi az ügyfelek számára is, az utóbbi időben egyre gyakoribb ennek a használata, a tapasztalatok jók.

A **tanúgondozói hálózatunk** működik, minden bíróságunkon kijelölt kollégák segítenek az őket – többnyire telefonon - felkereső tanúk általános tájékoztatásában.

Az ügyfelek megfelelő tájékoztatásához elengedhetetlen, hogy **a bíróság munkatársai is naprakész információval rendelkezzenek**, ezért képzésükre is nagy gondot fordítunk.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy a bíróságra **újjonnan érkezett munkatársaink** is tisztában legyenek az ügyfelekkel való kommunikáció jelentőségével, módjával, ezért a BÜSZ oktatásaink alkalmával felkészítést tartunk számukra az integritás témaköre mellett a hivatalos kapcsolatokban alkalmazandó udvarias magatartásról is.

Összefoglalóan az állapítható meg, hogy az ügyfelek bírósághoz való hozzáférése törvényszékünkön és az illetékességi területén működő járásbíróságokon megfelelően biztosított, és az ügyfélforgalmat bonyolító munkatársaink felkészültek.

VI. A képzés

A szakmai fejlődés szempontjából valamennyiünk számára elengedhetetlen a folyamatos képzés, mely **nem csak a szervezett képzéseket jelenti, hanem az önképzést is.**

Szervezett képzések

Az elmúlt években kiemelt figyelmet fordított az Országos Bírósági Hivatal is a hatályba lépett **új eljárási törvényekre történő felkészülés** segítésére, ahogy a helyben megtartott oktatások fókuszában is ez állt.

Folytatódtak a **vezetőképzések, az Új Generációs képzések** megújításának előkészítése, és a **képzési jelentkezési rendszer** megújítása is napirenden volt.

Az **oktatási segédanyagok** elérése egyszerűbbé vált, jelentős esemény volt a helyi, regionális, majd országos szintű, **pervezetési verseny.**

A **nemzetközi képzéseken** részvétel lehetősége is egyre szélesedett.

A tárgyalási nap kedvezmények szabályozása megtörtént, de megyénkben a tapasztalatok szerint egyáltalán nem volt jellemző az, hogy a bírók erre figyelemmel csökkentették volna a tárgyalási tevékenységüket. **Bíráink** a számukra hasznos ismereteket nyújtó képzéseken részt vettek, ám a tárgyalási napjaik számát ez lényegében nem befolyásolta, hiszen jellemzően **arra törekedtek, hogy az ügyeik feldolgozása folyamatos és időszerű legyen, így inkább bepótolták a képzésen részvétel okán kiesett tárgyalási napokat is.**

A képzések az alábbi struktúra szerint bonyolódtak:

- **MIA központi épületében tartott központi képzések**
- **MIA központi képzések helyi/regionális (kötelező, ajánlott)**
- **Helyi/helyi és regionális képzések**
- **Nemzetközi képzések**

A szervezett képzések rendszere az elmúlt években már rögzült a bírákban és az igazságügyi alkalmazottakban.

A korábbi képzési struktúrához képest bekövetkezett változás lényegi eleme volt az, hogy a Magyar Igazságügyi Akadémián megtartott képzések egy része „kiszervezésre” került az egyes régiókba, és a MIA koordinálásával, ám helyben, illetve regionálisan szerveződtek a képzések. Ez a rendszer lehetővé tette, hogy a képzéseken jóval nagyobb számban vehessenek részt a munkatársak, hiszen a MIA befogadó képessége korlátozott.

A központi-régiós képzések az utóbbi években már az úgynevezett **képzési hetek** keretében zajlottak, ügyszak szerinti bontásban. A képzési hetek kialakításának javaslata a megyénkből származott. Az ötlet felmerülése után tájékoztam a vezetőtársaimnál, beszélgettem a bírakkal, és figyelembe véve a véleményüket, javasoltam ezt a rendszert a régióvezetők oktatásfelelősének. Hamarosan bevezettük a régióban, majd országosan is elfogadottá vált. Azért tartottam jónak ezt a koncentráltan ütemezett oktatást, mert az adott képzéseken részt vevők az előre meghatározott képzési napokon tényleg csak a tudás megszerzésére koncentrálhatnak, nem nyomasztja őket a következő napi tárgyalásra felkészülés, hiszen utóbbi esetben a képzés hatékonysága egyértelműen megkérdőjelezhető.

A központi-régiós oktatások terén jók a tapasztalatok, azt is figyelembe véve, hogy egy-egy adott képzés kijelölt országos szakmai felelőséhez a problémafelvetéseket, javaslatokat tartalmazó összefoglalók továbbításra kerülnek, az esetlegesen felvetődő szakmai problémák is, így az egységesítés lehetősége is adott.

A központi-helyi képzések is szerepelnek struktúrában, melyek lényegében hasonlatosak a saját helyi képzésekhez, ám az OBH finanszírozásában zajlanak.

A vázolt képzési struktúra egyik pozitív hozadéka, hogy amíg a bírák, bírósági titkárok és fogalmazók képzése korábban is rendszeres volt, addig a további igazságügyi alkalmazottak számára csak igen szűk körben volt képzési lehetőség, amely azonban a központi-regionális képzések bevezetésével számukra is megnyílt, és ők is örömmel vesznek részt a munkájukat segítő, támogató oktatásokon.

A helyi oktatásfelelősök és segítőik a MIA (OBH) által finanszírozott központi-helyi/regionális oktatások megszervezésében és lebonyolításában már nagy gyakorlatot szereztek, **a MIA mindenben a segítségünkre volt**, megtanultuk az adminisztrációt, a tervezési és az az előkészítő fázis lépéseit, az ellátás megszervezését, beszerzéseket, az egész lebonyolítást, tehát ez már nem okoz gondot.

A színvonalas ellátásért (étkezés, bekészítés), gondoskodásért hálásak is vagyunk.

Mégis meg kell említenem azt, hogy véleményem szerint **most a szolidabb ellátás felé kell tartanunk, illetve a digitális oktatások esetében az mellőzendő is.**

A fent vázolt képzési rendszer azt is jelenti, hogy **a MIA központi-központi képzések így kisebb számban kerültek meghirdetésre**, azokban az esetekben, amely képzések résztvevői országosan kisebb létszámot jelentenek, továbbá a bírósági fogalmazók és titkárok több napos képzései, az országos programok, vezetői képzések maradtak a központi oktatási épületben, a nemzetközi képzések mellett.

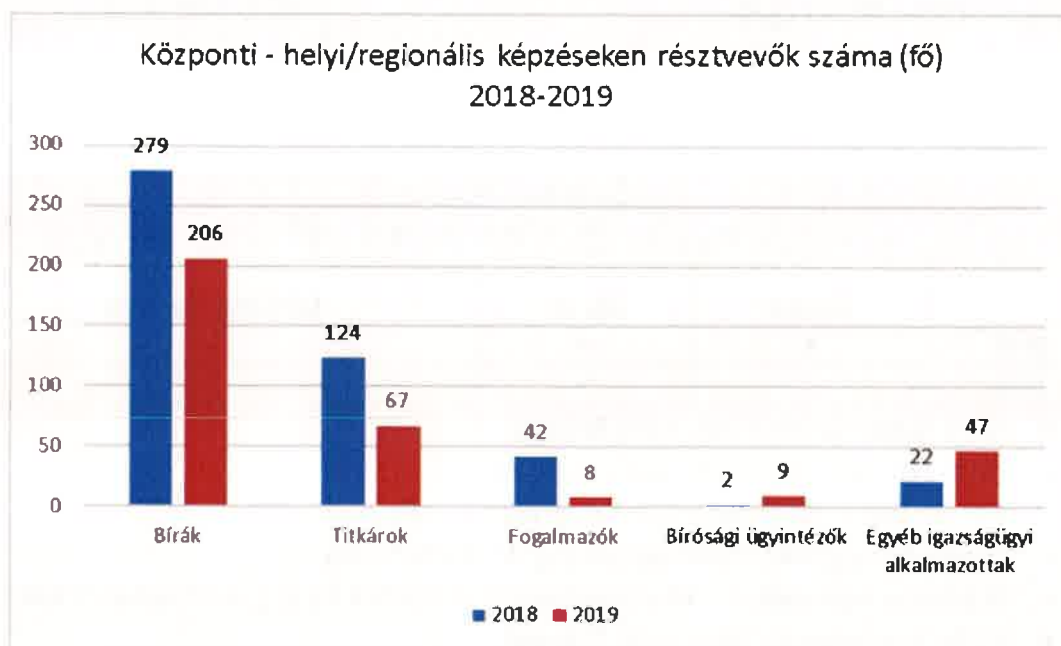
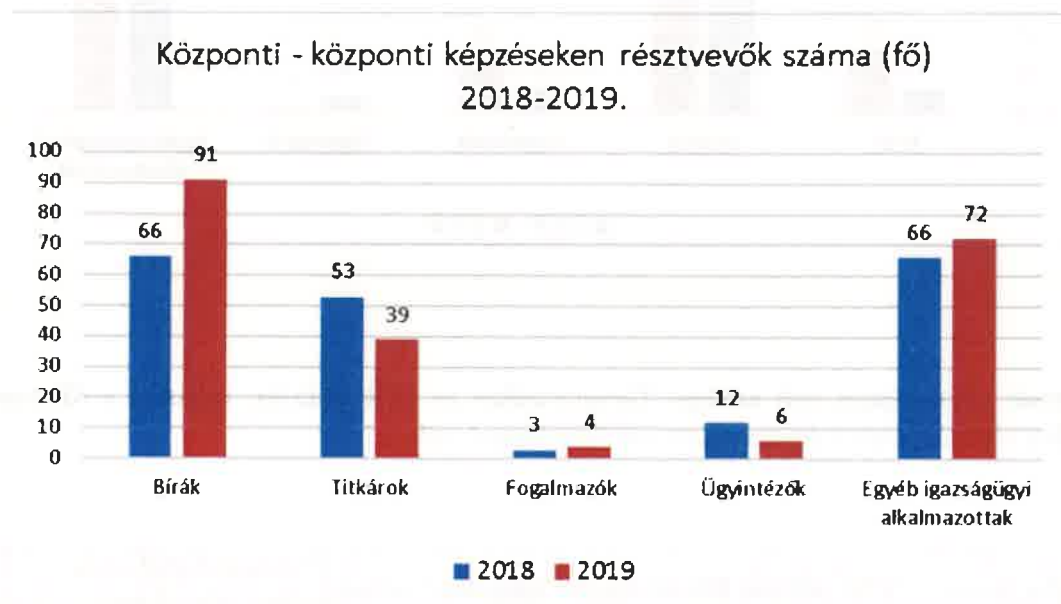
A Magyar Igazságügyi akadémia munkatársaival jó kapcsolatot alakítottunk ki, minden lényeges kérdésben egyeztetünk és számíthatunk a segítségükre. Különösen fontos ez ebben az időszakban, hiszen az **új képzésinformatikai rendszer, az SSO használatát is tanuljuk.**

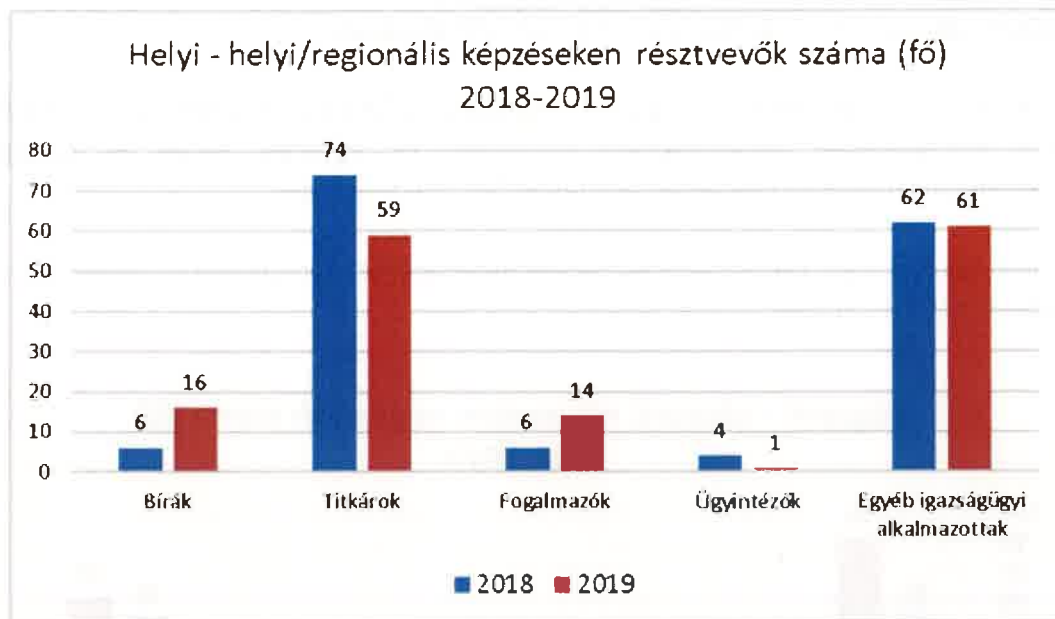
A Coospace felület igen hasznosnak bizonyult, és különös jelentőséggel bír a járványügyi időszakban, hiszen a digitális oktatás egyik formájaként ezen a felületen érhetők el az egyes tananyagok, előadások.

A másik, eddig ismeretlennek számító oktatási forma a személyes jelenlétet kiváltó **Webinárium**, mely skype módszer alkalmazásával bonyolódik.

Az elmúlt évek során Debreceni Ítéltábla régiójában a DIT és az illetékességi területéhez tartozó törvényszékek oktatásfelelősei ugyancsak **jó, egymást segítő és támogató kapcsolatot** alakítottak ki egymással, együttműködésünk folyamatos.

Szemléltetésül, az Egri Törvényszék **szervezett oktatásaival** kapcsolatban az elmúlt két évre vonatkozó néhány diagram:

Kiemelt helyi képzés volt az Egri Törvényszéken az **ITR oktatás**, valamint a **Microsoft Office oktatás**, mely jelentős résztvevői létszámmal zajlott.

ITR oktatás + 1 ITR oktatás külsős előadó igénybevételével	Bírók és IASZ osok (teljes létszámban)
Microsoft Office 2016 képzés	126 fő 6 alkalommal

Nemzetközi Képzések Résztevők az Egri Törvényszékről (fő)			
	Összes	Bírák	Bírósági titkárok
2018	4	4	-
2019	7	5	2
• EJTN Tanulmányút (Study visit) Brüsszel • 2019. évi short term csereprogram (Olaszország) • VII. Bíróság és Kommunikáció Nemzetközi Konferencia (MIA) • Igazságügyi együttműködés polgári jogi téren (Bukarest) • Eljárásjogi biztosítékok a büntetőeljárásban az Európai Unió gyakorlatában (Párizs) • EJTN Tanulmányút (Study visit) Brüsszel			

Azt is meg kell említenem, hogy a központi-regionális képzések térhódítása mellett - melyet alapvetően jónak tartanak a kollégák – a bírától gyakran hallok olyan véleményt is, hogy **hiányoznak a korábbi, a MIA-n tartott országos képzések**, ahol bár kisebb számban vehettek részt, de az ország minden tájából érkező kollégával találkozhattak, és megoszthatták egymással a szakmai tapasztalataikat, problémáikat, jó személyes kapcsolatok alakultak ki. **Ezt hiányoljuk, és amennyiben arra lehetőség lenne, szívesen élnénk újra ezzel az oktatási lehetőséggel is!** Célszerű és igazán hatékony az volna, ha nem egy napos lenne az ilyen képzés, hanem amennyiben megoldható, legalább 2-3 napos, hiszen a szakmai ismeretek átadása, a tapasztalatcsere lehetősége így mindenképpen kedvezőbb volna.

A Magyar Igazságügyi Akadémia bővítésének nagyon örültünk, miként a Balatonszemesen megkezdett építkezésnek is, hiszen újabb lehetőségeket nyit meg az oktatások szervezésében, illetve utóbbi a regenerálódásban is.

A kialakult koronavírus helyzet persze átírta a képzések tervezésének, megszervezésének a térképét is.

A tervezett központi-központi képzések lényegében elmaradtak, ahogy a tavaszi polgári ügyszakos központi- regionális képzési hét is, az őszi büntető ügyszakos képzési hét pedig csökkentett üzemmódban kerül megtartásra.

Az elmúlt néhány hónap rámutatott arra, hogy szinte az élet minden területén rendelkezniünk kell „B” tervvel. Vonatkozik ez a képzéseinkre is, hiszen a személyes jelenlétet igénylő – különösen nagyobb tömeget mozgató – rendezvények megtartása akadályozott.

Az őszi képzések tekintetében már világosan körvonalazódik az, hogy **egyelőre a digitális oktatási formákat kell előnyben részesítenünk** a személyes jelenléti képzésekkel szemben.

A Magyar Igazságügyi Akadémia központi képzései is ekként kerülnek megtartásra, ehhez igazodunk mi is, az október 6-i büntető szakmai regionális képzésünk Skype-on realizálódik.

Az önképzés

A szervezett képzések adta lehetőségek kihasználása mellett, **valamennyiünknek további erőfeszítést kell tenni** azért, hogy az ítélkező tevékenységünk során a folyamatosan változó jogszabályi környezetben megfelelően eligazodjunk, hogy a jogszabályok értelmezése során magabiztosságra tegyünk szert. Az egységes jogalkalmazás érdekében ismernünk kell a joggyakorlatot, melynek kialakításában magunk is részt veszünk.

Az egyéni tanulás tehát nem mellőzhető, sőt, véleményem szerint még a szervezett képzéseken szerzett tudás is biztosabb, ha a képzés előtt felkészülünk az adott témakörben, hiszen az elhangzottak megértését is megkönnyíti.

A számítástechnikai fejlődés eredményeként **a jogtár** minden dolgozó számára elérhető elektronikusan és további tanulási lehetőségként **a könyvtáraink** felszereltségéből adódóan elérhető széles körben a szakirodalom is.

Az Egri Törvényszék elnöke a szakmai felkészülés érdekében támogatja a **szakjogász képzésekre** való jelentkezéseket és tanulmányokat, melyet elsősorban a bírák és bírósági titkárok, fogalmazók vesznek igénybe.

Az egyéni tanulás **az informatikai fejlesztések, új programok, rendszerek, de még az eszközök megismeréséhez** is fontos, hiszen bár e körben is arra törekszünk, hogy szervezett képzést is biztosítsunk a dolgozók számára, az időkeret korlátozott, így lényegében az alapok elsajátítása oldható meg csoportos formában, a többi egyéni tanulással, gyakorlással pótolható.

Összefoglalva: a bírák és igazságügyi alkalmazottak számára a szervezett oktatások mind központi, mind pedig helyi szinten elérhetőek. Az önképzés lehetősége is adott, melyet az Országos Bírósági Hivatal is ösztönöz a már ismert önképzési támogatás formájában is.

Figyelembe vesszük a **képzési paletta kialakítása során a kollégák véleményét**, hiszen akkor hatékony a képzés, ha olyan tárgykört dolgoz fel, ami fontos a résztvevők számára, amit alkalmazni, hasznosítani tudnak az ítélkező munkájuk során.

Célunk tehát a jövőben az, hogy **a képzési igényekkel összhangban álló témaköröket** kínáljunk, ennek pedig **előfeltétele, hogy idejében – legkésőbb a következő év a tervezési időszakában - jelezzék a kollégák**, mire van szükségük, mely területek részletesebb feldolgozását szeretnék.

Mi az igényeket továbbítjuk, hogy a központi képzések tervezésénél az figyelembe vehető legyen, a helyi képzéseinket pedig szintén azokkal a fókuszpontokkal szervezzük.

Nem azt célozzuk meg, hogy a bírák és igazságügyi alkalmazottak minél több képzésen vegyenek részt, hanem azt, hogy inkább kevesebb számú, ám a mindennapi munkájukat valóban támogató, tartalmas, az ítélkező munkát segítő oktatásokat biztosítsunk számukra.

Ehhez kapcsolódóan pedig **elsődlegesen nem az elméleti képzésekre kell a hangsúlyt fektetni, hanem az adott területen nagy gyakorlattal, széleskörű szakmai ismeretekkel rendelkező kollégák tudására kell támaszkodnunk, ezt kell előtérbe helyeznünk!**

Meggyőződésem, hogy a minőségi ítélkezést, a jogszabályok megfelelő alkalmazását, az eljárás lefolytatásának törvényességét, a bizonyítási eljárás hosszának optimalizálását, a döntési képesség fejlesztését így tudjuk leghatékonyabban elősegíteni, melynek következtében az az ítélkezés időszerűsége is – törvényszerűen – javulni fog.

Kiemelt helyen kell kezelnünk a határozott időre kinevezett, kezdő bírák segítségét -, amint a bírósági titkárok és fogalmazók fejlesztését is - hiszen pont abban az időszakban vannak, amikor: ha megfelelő támogatást kapnak, akkor szárnyakat adhatunk nekik, ám ha magukra hagyjuk, akkor elveszíthetjük őket.

Végül utalok még arra, hogy **az elkövetkező időszakban** – a jelenlegi ismereteink szerint – a személyes jelenlétet igénylő képzések helyett a **digitális oktatásra kell helyeznünk a hangsúlyt**. Amint arról a MIA igazgatója is tájékoztatást adott, működik az Akadémia, készülnek az oktatási anyagokkal, tehát a szakmai támogatás e formája sem szűnik meg.

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy **a bírósági informatikusok képzésének az intenzitását növelni szükséges**, illetve minden olyan jellegű oktatáson, képzésen indokolt a bírósági informatikusok részvétele, vagy meghívása, amely bármilyen informatikai alkalmazást érint, vagy változást jelent. **Ahhoz ugyanis, hogy segíteni tudjanak a kollégáknak egy-egy rendszer alkalmazásában, elengedhetetlen, hogy maguk is ismerjék azt.**

Nálunk igényként merült fel például a windows operációs rendszergazdai tudás és tapasztalat megszerzéséhez szükséges képzés az Informatikai Osztály munkatársai részéről.

Azért is alapvető fontossággal bír az informatikusaink folyamatos képzése, mert a bírósági digitalizáció térhódítása, jelenleg pedig „többletként” még a járványügyi helyzet várható elhúzódása miatt is, az informatikai eszközök használata egyre inkább előtérbe kerül, mely nem csak a megbízhatóbb, gyorsabb működtetés biztosítását teszi szükségessé, hanem az információbiztonság szempontjából is kiemelt figyelmet követel.

VII. Jövőbeni célok

Bízom abban, hogy pályaművemben körvonalazódott a szemléletem, azonban ehelyütt, az Országos Bírósági Hivatal elnöke stratégiája mentén, valamint az Egri Törvényszék elsőszámú vezetője jövőbeni tervei, céljai ismeretében és azt támogatva, összefoglalom a legfontosabb elképzeléseimet:

- A jelen járványügyi helyzetben **elsődleges és legfontosabb** feladatnak tekintem valamennyi dolgozó egészségének megőrzése érdekében a **már meglévő védelmi intézkedések fenntartását, szükség esetén továbbiak haladéktalan beiktatását.**
- A Gyöngyösi, az Egri és a Hevesi Járásbíróság büntető bírói álláshelyének betöltése.
- A **nyugodt, kiegyensúlyozott, elmélyült ítélkezést segítő feltételek** biztosítása továbbra is kiemelt cél.
- Az **arányos munkateher** biztosítása folyamatos feladat.
- Az **elhúzódó ügyek tekintetében** az eddigi tapasztalatok hasznosítása mellett, a kidolgozott intézkedési terv mentén **minden támogatást megadni** az érintett bíró kollégáknak, természetesen akként, hogy a bírói függetlenség ne sérüljön.

- A **mentorrendszer** folyamatosságának biztosítása a **kollégiumvezetők irányítása** mellett, és az általuk eddig is alkalmazott **helyi fórumrendszer fenntartása**, az egységes ítélkezési gyakorlat, a magas szakmai színvonal érdekében.
- A **másodfokú tanácselnököknek az ügyek felülbírálatára során szerzett tapasztalatait** – tanácselnöki feljegyzések – a képzések tervezése során figyelembe kell venni, a fejlesztendő területekre koncentrálni.
- Amennyiben azt igazgatási feladataim lehetővé teszik, **szeretnék nagyobb részt vállalni az ítélkezési munkában.**
- A dolgozók munkája, erőfeszítése értékeléseként, **az erkölcsi és anyagi elismerés minden formáját támogatom.**
- A **kezdő bírók** támogatása, **az ifjú generáció** – bírósági titkárok, fogalmazók – ítélkező tevékenységre felkészülésének biztosítása fontos feladat.
- A **dolgozók segítése** abban, hogy stabilan tudják alkalmazni az informatikai fejlesztéseket, a már megkezdett (majd tavasszal kényszerből félbeszakadt) helyi oktatások folytatása informatikusok segítségével, egyelőre cél- és kényszerűen online formában.
- A mai állás szerint az egyes bíróságok között és bíróságon belül is **az elektronikus kapcsolattartási formát** kell előnyben részesítenünk az igazgatási és a szakmai érintkezésben is. Ahhoz, hogy ez zavartalanul működjék, az **informatikusaink aktív közreműködésére** továbbra is számítunk.
- Az előző pont érvényesülése érdekében **az informatikus munkatársak központi képzését** minden esetben szükségesnek tartom, hiszen hatékonyan akkor tudnak segítséget nyújtani a munkánkhoz, ha a megfelelő képzést előtte megkapják.
- Az **adatvédelem** és az **informatikai biztonság** érvényesítése, a dolgozók figyelemfenntartása mellett.
- A bíróságon belüli **információáramlás, kommunikáció** biztosítása „oda-vissza”.
- A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzéseinek tervezése, szervezése során prioritást kell biztosítani a **gyakorlat-orientált módszereknek, a nagy tapasztalattal rendelkező kollégák közreműködésével** („a kevesebb több, ha hasznosabb” elv”).
- Az **emelt szintű, szűrővizsgálatok elvégzését is lehetővé tévő orvosi vizsgálat** mielőbbi rendszeressé tétele, évenkénti gyakorisággal.
- A **család, a magánélet és a munka, hivatás** összehangolását, a megfelelő arányok megtalálását ösztönözöm.
- Az **esélyegyenlőség** biztosítása a dolgozók és az ügyfelek tekintetében is, az esélyegyenlőségi tervben foglaltak szerint, együttműködve az esélyegyenlőségi referensünkkel.

- Továbbra is szoros együttműködést tartok szükségesnek a bíróság igazgatásában közreműködő törvényszéki **Bírói Tanáccsal**, továbbá az érdekvédelmet képviselő **Szakszervezettel**.
- Az Egri Törvényszék épülete **garanciális javításaira** továbbra is figyelmet kell fordítani, a munkálatokat koordinálni kell.
- Az Egri Törvényszék vagyonkezelésében lévő, volt **Dobó István laktanya hasznosítása** irattári célokra, akár központi közjegyzői irattárra is gondolva.
- Korszerűtlen, gyakran meghibásodó **telefonközpontok cseréjére** - akár IP telefonra akár biztonságos Skype megoldásra - szükségessé válik.
- Az informatikai eszközök rendszeres karbantartása mellett az **elavult eszközök korszerűbbre cserélése**, folyamatosan.
- **A pályázati lehetőségeket** figyelemmel kell kísérni, és a további fejlesztések érdekében ki kell használni, a bírósági épületeink további korszerűsítési lehetőségei szem előtt tartásával.
- Hosszú távon **a Hevesi Járásbíróságnak új elhelyezési** lehetőséget keresni.
- A gazdálkodás terén továbbra is a **takarékosság** szem előtt tartása azzal, hogy a **járványügyi védekezéshez** kapcsolódó beszerzések prioritást élvezzenek.
- A bírósági integritás vonatkozásában cél **az integritás tudatosság további erősítése**.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani továbbra is **a mindenkori ügyelosztási rend pontos megalkotására, és az annak megfelelő szignálási rendre, ügyelosztásra**.
- **A társszervekkel** a kialakult jó munkakapcsolatot továbbra is gondozni kell.
- **Az ügyfeleknek a bírósághoz való hozzáférést** a járványügyi helyzetre vonatkozó épülethasználati szabályzatban foglaltak szerint kell maximálisan biztosítani, folyamatosan tájékoztatni szükséges őket.
- **A tanúgondozás, áldozatvédelem, gyermekközpontú igazságszolgáltatás** terén az elmúlt évek során megszerzett ismereteket, módszereket hasznosítanunk kell.
- **Állom a kritikát**, fogadóképes vagyok minden **jobbító szándékú javaslatra!**

VIII. Záró gondolat

„Hiszek benne, hogy az önálló munka is legfőképpen egy jó csapatban teljesezhet ki, tehát elengedhetetlen egy kellően biztató, egymást támogató és mégis ösztönzően kritikus, ugyanakkor előremutató és kreatív közeg.”

*(Istenes Zoltán
mesterséges intelligencia kutató és tanár)*

Hiszem, hogy az Egri Törvényszék azért érthette el eddigi sikereit, mert az igazgatási vezetők, a szakmai munkát irányító, kiváló képességű kollégiumvezetőink, a csoportvezetőink, tanácselnökeink és minden bíró kolléga, igazságügyi alkalmazott és további bírósági dolgozó is tisztességgel, egymást is segítve tette a dolgát, néha erőn felül is! Mindenkit köszönet, elismerés illet ezért!

Voltak és lesznek is még nehézségeink, ám azt is tudom, hogy képesek leszünk úrrá lenni azokon akkor, ha belátva a közös célt és érdeket, erőinket egyesítve nézünk a jövő elé.

Meggyőződésem az is, ha minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy az ítékezésünk időszerű és megalapozott legyen, akkor a média ezt fogja közvetíteni az állampolgárok felé, amint azt sem fogja elhallgatni, ha annak ellenkezőjét tapasztalja. És végső soron ez a megítélésünk mércéje!

Egy vezető számára nincs annál nagyobb személyes siker, mint amikor érzi a felé irányuló bizalmat, amit én az elmúlt 6 évben éreztem, és ezúton is megköszönöm valamennyi munkatársamnak!

Pályázatom elfogadásához kérem tisztelt Bíró Társaim, az Egri Törvényszék elnöke és az Országos Bírósági Hivatal elnöke támogatását és bizalmát.

E g e r, 2020. szeptember 30.

Tisztelettel:

dr. Hajdúné dr. Ruzsics Gabriella Erzsébet
pályázó